

**P
O
R
A
D
C
A**

3

**ŽIVNOSTENSKÝ
ZÁKON**

po novelách s komentárom

2021
26. ročník

Pripravujeme do č. 4/2021

■ Exekučný poriadok s komentárom

Jednou z kľúčových zmien v zákone o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti bolo zriadenie výlučnej kauzálnej príslušnosti jediného exekučného súdu v Slovenskej republike pre všetky exekučné konania, a to Okresného súdu Banská Bystrica. Zriadením výlučnej kauzálnej príslušnosti Okresného súdu Banská Bystrica by sa podporila špecializácia a kvalifikácia sudcov a ostatných zamestnancov súdu, a tým sa aj zrýchlilo vybavovanie exekučných vecí. Okrem tejto skutočnosti sa zabezpečila rýchlosť samotného exekučného konania, rýchlejšia vyhodnotiteľnosť práva, čo zabezpečila elektronizácia procesu podávania návrhu na vykonanie exekúcie priamo na súd. Návrh na vykonanie exekúcie musí byť autorizovaný zarúčeným elektronickým podpisom, inak sa naň neprihliada. Ak oprávnený nemá aktivovanú elektronickú schránku, môže návrh na vykonanie exekúcie podať prostredníctvom ktoréhokoľvek exekútora.

K zrýchleniu exekučného konania prispela aj skutočnosť, že exekútor dostane od „exekučného súdu“ poverenie na vykonanie exekúcie priamo.

Prijatím novely bol zavedený aj princíp paušálnych nákladov, čo podporilo princíp právnej istoty nielen pre dlžníka, ale aj pre veriteľa, nakoľko zavedením daného princípu je pre dlžníka, ako aj veriteľa jednoduchšie a transparentnejšie predvídať náklady exekučného konania.

**VYDAVATELSTVO
PORADCA**
radí, rieši problémy
vydáva publikácie

PORADCA

26. ročník – 2021/3

legislatíva

L

- **Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon)** s komentárom 10
MGR. JOZEF KEVULA

téma

T

- **Zlepšenie podnikateľského prostredia** 165
ING. TIBOR TRIZULIAK

poradenstvo

DÚ

DANE A ÚČTOVNÍCTVO

- **Odpisovanie luxusných automobilov**
a úprava základu dane 275
ING. JANA BIELENÁ
- **Daňové odpisovanie automobilov**
so vstupnou cenou vyššou ako 48 000 € 282
ING. JARMILA STRÄHLOVÁ

PERSONALISTIKA A MZDY

PM

- **Zrážky od 1. 7. 2020**
– mzdy a dôchodky 288
ING. ZUZANA CINGELOVÁ
- **Štátne dávky a príspevky**
– zvýšenie životného minima 296
ING. ZUZANA CINGELOVÁ

V ročníku 2021 pripravujeme

- **Zákon o dani z príjmov** s komentárom
- **Zákonník práce** s komentárom
- **Zákon o dani z pridanej hodnoty** s komentárom
- **Obmedzenie platieb v hotovosti** s komentárom
- **Zákon o reklame** s komentárom
- **Konkurz a reštrukturalizácia** s komentárom

Legislatíva

10 Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) s komentárom

MGR. JOZEF KEVULA

Na vykonávanie podnikateľskej činnosti je nevyhnutné získať živnostenské oprávnenie. Oprávnenie prevádzkovať živnosť vzniká dňom ohlásenia živnosti živnostenskému úradu alebo ak je v ohlásení uvedený neskorší deň začatia živnosti, tak týmto dňom. Ak však právnická osoba ešte nebola zapísaná do obchodného registra, teda ešte nevznikla, živnostenské oprávnenie vzniká až dňom zápisu do obchodného registra. Preukazom živnostenského oprávnenia už nie je živnostenský list, ale osvedčenie o splnení podmienok ustanovených zákonom na prevádzkovanie živnosti, teda osvedčenie o živnostenskom oprávnení. Kľúčovou úlohou živnostenského zákona je ochrániť život, zdravie, bezpečnosť, majetok a iné štátom chránené záujmy občanov pred možnými dôsledkami podnikateľskej činnosti.

Téma

165 Zlepšenie podnikateľského prostredia

ING. TIBOR TRIZULIAK

Nový zákon umožní v lehote 5 dní, bez uloženia sankcie, dodatočné splnenie povinností predložiť prehľad o zrazených a odvedených preddavkoch na daň z príjmov zo závislej činnosti, ktoré zamestnancom vyplatil, o zamestnaneckej prémii, o daňovom bonuse a o daňovom bonuse na zaplatené úroky za uplynulý kalendárny mesiac podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Cieľom zákona je aj zníženie priamych finančných nákladov pre asi 45 % účtovných jednotiek, ktoré tieto nové kritériá pre povinný audit už nebudú spĺňať. Pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie pri zvýšení hraníc auditu sa prejaví v úspore nákladov na audit tých subjektov, ktorí nespĺňajú tieto kritériá.

Poradenstvo

DANE A ÚČTOVNÍCTVO

275 Odpisovanie luxusných automobilov a úprava základu dane

ING. JANA BIELENÁ

V prípade elektromobilov, ktoré boli obstarané a uvedené do užívania do 31. 12. 2018 so vstupnou cenou 48 000 eur a viac, u ktorých sa najskôr uplatňovali odpisy s použitím doby odpisovania 4 roky a následne sa doba odpisovania znížila na 2 roky, dochádza k zmene podmienok uplatňovania daňových odpisov z dôvodu legislatívnej zmeny ZDP, ktorú daňovník nemohol ovplyvniť.

V takomto prípade sa v poslednom roku odpisovania za odpis z limitovanej vstupnej ceny bude považovať ročný odpis vo výške 24 000 eur, bez ohľadu na skutočnosť za koľko mesiacov sa počítal odpis v prvom roku odpisovania, v ktorom sa automobil odpisoval v odpisovej skupine 1.

282 Daňové odpisovanie automobilov so vstupnou cenou vyššou ako 48 000 €

ING. JARMILA STRÄHLOVÁ

Pri úprave základu dane (ZD) postupuje podnikateľ podľa § 17 ods. 34 ZDP. Uvedené ustanovenie ZDP platí pre podnikateľa – daňovníka, ktorý je právnickou osobou a aj pre podnikateľa – daňovníka, ktorý dosahuje príjmy podľa § 6 ZDP (čiasťkový ZD) a je fyzickou osobou.

Podľa § 17 ods. 34 ZDP sa ZD zvyší o kladný rozdiel medzi úhrnom skutočne uplatnených daňových odpisov v príslušnom zdaňovacom období z osobných automobilov zatriedených do kódu Klasifikácie produktov 29. 10. 2 so vstupnou cenou 48 000 € a viac a úhrnom ročných odpisov alebo pomernej časti ročných odpisov za príslušné zdaňovacie obdobie u týchto osobných automobilov vypočítaných zo VC 48 000 € spôsobom podľa § 27 ZDP.

PERSONALISTIKA A MZDY

288 Zrážky od 1. 7. 2020 – mzdy a dôchodky

ING. ZUZANA CINGELOVÁ

Ak ide o výživné pre maloleté dieťa, základná suma, ktorú povinnému nemožno zraziť z mesačnej mzdy, je 70 % z osobitne určenej základnej sumy, ktorou je 60 % zo životného minima na plnoletú fyzickú osobu platného v mesiaci, za ktorý sa vykonávajú zrážky. Vypočítaná suma sa zaokrúhľuje na eurocenty smerom nadol. Suma, nad ktorú sa zvyšok čistej mzdy povinného zraží bez obmedzenia, je 150 % zo sumy životného minima na plnoletú fyzickú osobu platného v mesiaci, za ktorý sa vykonávajú zrážky. Vypočítaná suma sa zaokrúhľuje na eurocenty smerom nadol. Zvyšok čistej mzdy na účely zrážok zo mzdy povinného je výsledkom čistej mzdy po odpočítaní základnej sumy.

296 Štátne dávky a príspevky – zvýšenie životného minima

ING. ZUZANA CINGELOVÁ

Ak sa oprávnenej osobe pred vznikom nároku na rodičovský príspevok vyplácalo z dôvodu starostlivosti o toto dieťa materské alebo obdobná dávka ako materské v členskom štáte, výška jej rodičovského príspevku v roku 2021 bude 378,10 eur mesačne.

Táto oprávnená osoba, ktorá bude v roku 2021 zabezpečovať riadnu starostlivosť o dve a viac súčasne narodených detí, bude mať tiež nárok na rodičovský príspevok zvýšený o 25 % na každé dieťa, ktoré sa narodilo súčasne, t.j. pri dvojčikách jej bude patriť 472,60 eur a pri trojičkách 567,20 eur.

odborné publikácie vydavateľstva PORADCA

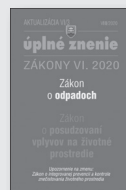
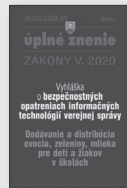
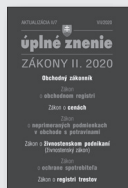
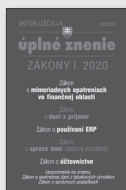
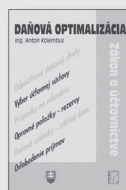
S.r.o. sprievodca

- Spoločník • konateľ
- práva • povinnosti
- sankcie • založenie
- odvody • cestovné náhrady

Daňová optimalizácia

- Odpočítanie daňovej straty
- Výber účtovnej sústavy
- Oslobodenie príjmov

Objednávajújte telefonicky: 041/56 52 871, 879, 0915 033300, mailom: abos@poradca.sk, www.poradca.sk

VYDAVATEĽSTVO
PORADCA
radí, rieši problémy
vydáva publikácie

PORADCA
DUO
bez chýb, pokút a penále

100
OTÁZOK
ODPOVEDI

1000
riešení

ZÁKONY
po novelách
úplné znenie

AKTUALIZÁCIE
úplné znenia zákonov
po posledných novelách

Prehľad nových predpisov a zmien v legislatíve.

Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 152/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 116/2020 Z. z. o niektorých opatreniach v oblasti sociálnych služieb v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19

Účinnosť:

15. 6. 2020

Právny predpis

- Ruší niektoré ustanovenia doposiaľ platného nariadenia vlády týkajúce sa neuplatňovania práva prijímateľa sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb na utvorenie podmienok na zabezpečenie osobného kontaktu s osobou, ktorú si sám určí, neuplatňovania povinnosti obce a vyššieho územného celku poskytnúť pobytovú formu sociálnej služby vo svojom sociálnom zariadení alebo zabezpečiť poskytovanie tejto sociálnej služby, neuplatňovania povinnosti verejného poskytovateľa sociálnej služby a neprijatie žiadnej fyzickej osoby poskytovateľom pobytovej formy sociálnej služby.
- Svojím znením zároveň mení aj jeho časti riešiacie problematiku týždennej pobytovej formy sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb s tým, že ju je možné poskytovať aj počas soboty, nedele, štátneho sviatku a ďalšieho dňa pracovného pokoja, osoby, ktorá môže v čase mimoriadnej situácie poskytovateľovi pobytovej formy sociálnej služby v zariadení dokladovať, že fyzická osoba nemá prenosné ochorenie a nebolo jej nariadené karanténne opatrenie, alebo má negatívny výsledok testu na ochorenie COVID-19, ale aj práv prijímateľa sociálnej služby v zariadení na utvorenie podmienok na zabezpečenie osobného kontaktu s osobou, ktorú si sám určí.

Sociálne poistenie

Zákon č. 157/2020 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov

Účinnosť:

17. 6. 2020

Právny predpis

- Priniesol zmeny do zákona riešiaceho problematiku sociálneho poistenia zamerané na skutočnosť, na základe ktorej poistenec, ktorému vznikol nárok na nemocenské a tento nárok trvá ku dňu skončenia krízovej situácie, má nárok na nemocenské aj po jej skončení, ak spĺňa zákonné podmienky. Rovnako má nárok na ošetrovné, ak zákonný zástupca dieťaťa neprejaví záujem o účasť dieťaťa na prebiehajúcom výchovno-vzdelávacom procese v predškolskom zariadení alebo v škole z dôvodu obavy o jeho zdravie, alebo sa dieťa nemôže zúčastňovať prebiehajúceho výchovno-vzdelávacieho procesu v predškolskom zariadení alebo v škole z kapacitných dôvodov. Zákon stanovuje poskytovateľovi sociálnej služby tiež povinnosť voči Sociálnej poisťovni, na základe ktorej táto inštitúcia poskytuje ošetrovné. Zamestnanec, povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba, dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba a dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti nie sú povinní platiť poisťné na nemocenské poistenie, poisťné na dôchodkové poistenie a poisťné na poistenie v nezamestnanosti od prvého dňa osobného a celodenného ošetrovania alebo osobnej a celodennej starostlivosti do skončenia tohto ošetrovania alebo tejto starostlivosti
- Vyššie spomínaná právna norma zároveň dopĺňa do zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v zmysle neskorších predpisov ustanovenie,

ktoré v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 mení podmienky predĺženia uzatvoreného pracovného pomeru na určitú dobu.

Osobná asistencia

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 170/2020 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie a výška peňažného príspevku na opatrovanie

Účinnosť: 1. 7. 2020

Nariadenie

- Upravuje výšku sadzby za jednu hodinu osobnej asistencie na účely výpočtu výšky peňažného príspevku na osobnú asistenciu na sumu 4,18 eura. Podľa citovaného predpisu sa novo stanovuje suma peňažného príspevku na opatrovanie pri opatrovaní jednej fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na sumu 476,74 eura a pri opatrovaní dvoch alebo viacerých fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím na sumu 634,06 eura, peňažného príspevku na opatrovanie v prípade, ak fyzická osoba, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, poberá starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok, invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, výsluhový dôchodok alebo invalidný výsluhový dôchodok na sumu 238,27 eura, ak takáto osoba opatruje dvoch alebo viac fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím na sumu 317,03 eura, pri opatrovaní jednej fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje ambulantná forma sociálnej služby v rozsahu viac ako 20 hodín týždenne na sumu 209,77 eura, pri opatrovaní dvoch alebo viac takýchto osôb na sumu 294,84 eura a pri opatrovaní fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje ambulantná forma sociálnej služby v rozsahu viac ako 20 hodín týždenne alebo ktorú fyzická osoba opatruje spolu s ňou a ktorej sa ambulantná forma neposkytuje, alebo poskytuje najviac v rozsahu 20 hodín týždenne na sumu 307,52 eura.

Sociálno-právna ochrana detí

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 171/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 115/2020

Z. z. o niektorých opatreniach na zabezpečenie výkonu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19

Účinnosť:

24. 6. 2020

Právna norma

- Priniesla rad zmien do doposiaľ platného nariadenia vlády v oblasti plynutia lehôt, ale aj podmienok vykonávania opatrení, metód, techník a postupov v čase mimoriadnej situácie týkajúcich sa stretnutia dieťaťa s rodičom alebo inou blízkou osobou.

Splatnosť poisťného

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 172/2020 Z. z., ktorým sa dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 131/2020 Z. z. o splatnosti poisťného na sociálne poistenie v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19

Účinnosť:

24. 6. 2020

Nariadenie vlády

- Stanovuje, že poisťné na sociálne poistenie, ktoré je povinný platiť zamestnávateľ alebo povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba, ktorí vykazujú pokles čistého obrátu alebo pokles príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti o 40 % a viac, za mesiac jún je splatné do 31. 12. 2020.

Príspevok na sociálnu službu

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 173/2020 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach sociálnych služieb pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili vek potrebný na nárok na starobný dôchodok na rok 2021

Účinnosť:

1. 1. 2021

Právna norma

- Stanovuje výšku finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach sociálnych služieb pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby,

ktoré dovŕšili vek potrebný na nárok na starobný dôchodok, podľa formy sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb a stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby na rok 2021. Sumy sú odstupňované nielen podľa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby, ale aj podľa skutočnosti, či ide o pobytovú formu sociálnej služby v zariadení sociálnej služby, alebo o ambulantnú formu sociálnej služby v rozsahu 8 hodín ambulantnej prevádzky počas pracovného dňa nasledovne:

II. stupeň 116 eur/77 eur, III. stupeň 261 eur/174 eur, IV. stupeň 343 eur/ 232 eur, V. stupeň 493 eur/329 eur, VI. stupeň 609 eur/406 eur.

Životné minimum

Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 174/2020 Z. z. o úprave súm životného minima

Účinnosť: 1. 7. 2020

Životné minimum

- Je spoločensky uznaná minimálna hranica príjmov fyzickej osoby, pod ktorou nastáva stav jej hmotnej núdze.
Tento právny predpis zvyšuje od účinnosti opatrenia sumy životného minima nasledovne:
 - a) z 210,20 eura na 214,83 eura mesačne, ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu,
 - b) z 146,64 eura na 149,87 eura mesačne, ak ide o ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu,
 - c) z 95,96 eura na 98,08 eura mesačne, ak ide o nezaopatrené dieťa alebo zaopatrené neplnoleté dieťa.

Poznamenávame, že výška životného minima je úzko spätá so sumami poskytovanými zdravotne postihnutým občanom na dopravu, diétne stravovanie, hygienu alebo opotrebovanie šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, zabezpečenie prevádzky osobného motorového vozidla, či starostlivosť o psa so špeciálnym výcvikom, ale aj na resocializačný príspevok, náhradné výživné, príspevky náhradnej starostlivosti, príspevky na vykonávanie absolventskej praxe a na aktívnu činnosť formou dobrovoľníckej služby, rodičovský príspevok, prídavok na dieťa a príplatok k prídavku na dieťa, či pomoc v hmotnej núdzi.

Sociálne dávky

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 184/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa na-

riadenie vlády Slovenskej republiky č. 102/2020 Z. z. o niektorých opatreniach v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19

Účinnosť:

1. 7. 2020

Nariadenie

- Mení a dopĺňa niektoré ustanovenia platnej právnej úpravy s orientáciou na zmeny týkajúce sa opatrení na úseku štátnych sociálnych dávok a sociálnych dávok, opatrení na úseku pomoci v hmotnej núdzi a osobitného príspevku, opatrení na úseku náhradného výživného a opatrení pri výkone lekárskej posudkovej činnosti.

Nezamestnanosť

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 186/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 101/2020 Z. z. o predĺžení podporného obdobia v nezamestnanosti počas trvania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 137/2020 Z. z.

Účinnosť:

3. 7. 2020

Právny predpis

- Stanovuje, že podporné obdobie v nezamestnanosti, ktoré už bolo predĺžené v súvislosti s rozšírenou pandémiou a ktoré by uplynulo počas trvania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19, sa predlžuje o ďalší mesiac, pričom predĺženie citovaného podporného obdobia uplynie najneskôr 31. augusta 2020.

Poistné

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 196/2020 Z. z., ktorým sa dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 131/2020 Z. z. o splatnosti poisťného na sociálne poistenie v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 172/2020 Z. z.

Účinnosť:

21. 7. 2020

Nariadenie vlády

- Stanovuje, že poistné na sociálne poistenie, ktoré je povinný platiť zamestnávateľ alebo povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba, ktorí vykazujú pokles čistého obrátu alebo pokles príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti o 40 % a viac, za mesiac júl je splatné do 31. 12. 2020.

Financie

Dotácie

Zákon č. 155/2020 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a o doplnení zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení zákona č. 92/2020 Z. z.

Účinnosť:

17. 6. 2020

Zákon

- Rozširuje ustanovenie doposiaľ platného právneho predpisu v oblasti poskytovania dotácií o nájomné. Podľa jeho znenia uvedený druh dotácií možno poskytnúť na základe žiadosti prenajímateľa, ktorou môže byť fyzická i právnická osoba, podnikateľ, ale i nepodnikateľ, na príslušný rozpočtový rok. Dotáciu možno poskytnúť na úhradu nájomného, ktorým je plnenie v peniazoch, na ktoré je prenajímateľ oprávnený podľa nájomnej zmluvy alebo obdobnej zmluvy podľa právneho poriadku iného štátu zakladajúcej právny vzťah, ktorého obsahom je právo nájomcu užívať najneskôr od 1. februára 2020 predmet nájomu, ktorého užívanie na dohodnutý účel bolo v súvislosti so zamedzením následkov šírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 opatreniami orgánov štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva, zriaďovateľov škôl a školských zariadení alebo Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky znemožnené uzavretím predmetu nájmu, prerušením vyučovania na školách a v školských zariadeniach alebo podstatne obmedzené zákazom prítomnosti verejnosti v predmete nájmu. V tejto súvislosti je potrebné upozorniť, že dotácia na

nájomné sa neposkytuje poskytovateľovi ambulantnej zdravotnej starostlivosti, ktorému sa poskytuje úhrada za poskytnutú zdravotnú starostlivosť.

- Citovaná právna norma dopĺňa ustanovenie zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení zákona č. 92/2020 Z. z. o problematiku ochrany podnikateľa zo strany súdu.

Dane

Podiel zaplatenej dane

Zákon č. 156/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov

Účinnosť:

17. 6. 2020

Zákon

- Mení a dopĺňa niektoré ustanovenia platného zákona s orientáciou na poukázanie a použitie podielu zaplatenej dane z príjmov, opatrenia v oblasti odkladu splátok úveru poskytnutého spotrebiteľovi, opatrenia v oblasti hazardných hier, opatrenia v oblasti majetku verejnej správy a správy bytov a nebytových priestorov.

Zdravotníctvo

Opatrenia

Zákon š. 158/2020 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v oblasti zdravotníctva v súvislosti s mimoriadnymi opatreniami súvisiacimi so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19

Účinnosť:

18. 6. 2020

Zákon

- Prináša rad zmien v oblasti podmienok na vydanie povolenia na prevádzkovanie špecializovanej nemocnice, zariadenia biomedicínskeho výskumu, tkanivového zariadenia, referenčného laboratória, ambulancie pevnej ambulantnej pohotovostnej služby, ambulancie doplnkovej ambulantnej pohotovostnej služby, ambulancie dopravnej zdravotnej služ-

by, epidemiologickej ambulancie, všeobecnej ambulancie, zariadenia na poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti, stacionára, polikliniky, agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti, zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek, všeobecnej nemocnice, liečebne, hospicu, domu ošetrovateľskej starostlivosti, mobilného hospicu, ambulancie rýchlej lekárskej pomoci, ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci, ambulancie rýchlej lekárskej pomoci s vybavením mobilnej intenzívnej jednotky, ambulancie vrtulníkovej záchrannej zdravotnej služby, ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci „S“, žiadosti o vydanie takéhoto povolenia, zmeny počtu ambulancií dopravnej zdravotnej služby, rozhodnutia o vydaní povolenia, ďalšieho vzdelávania zdravotníckeho pracovníka, povinnosti poskytovateľa a zdravotníckeho pracovníka.

Verejná správa

Elektronická časová pečiatka

Vyhláška Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu č. 177/2020 Z. z., ktorou sa mení vyhláška Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu č. 331/2018 Z. z. o zaručenej konverzii v znení vyhlášky Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu č. 401/2019 Z. z.

Účinnosť: 27. 6. 2020

Vyhláška

- Stanovuje termín, v zmysle ktorého sa údaj o elektronickej časovej pečiatke pripojenej k pôvodnému elektronickému dokumentu a nie k prostriedku autorizácie, uvádza v osvedčovacej doložke pre zaručenú konverziu a v zázname o konverzii v časti Ďalšie informácie o autorizácii. Pôvodný termín 1. 7. 2020 sa mení na 1. 3. 2021.

Informatizácia

Vyhláška Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu č. 178/2020 Z. z., ktorou sa mení vyhláška Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu č. 401/2019 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície

a informatizáciu č. 331/2018 Z. z. o zaručenej konverzii

Účinnosť:

27. 6. 2020

Právna norma

- Stanovuje termín platnosti príloh pôvodne platnej vyhlášky orientovaných na obsah osvedčovacej doložky pre zaručenú konverziu z elektronickej podoby do listinnej podoby, záznam o konverzii pre zaručenú konverziu z elektronickej podoby do listinnej podoby, obsah osvedčovacej doložky zaručenej konverzie z listinnej podoby do elektronickej podoby, záznam o konverzii pre zaručenú konverziu z listinnej podoby do elektronickej podoby, obsah osvedčovacej doložky pre zaručenú konverziu z elektronickej podoby do elektronickej podoby a záznam o konverzii pre zaručenú konverziu z elektronickej podoby do elektronickej podoby. Pôvodný termín 1. 7. 2020 sa mení na 1. 3. 2021.

Informačné technológie

Vyhláška Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu č. 179/2020 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob kategorizácie a obsah bezpečnostných opatrení informačných technológií verejnej správy

Účinnosť:

30. 6. 2020

Vyhláška

- Ustanovuje kategórie informačných technológií verejnej správy a podrobnosti o spôsobe zaradovania do týchto kategórií s použitím klasifikácie informácií a kategorizácie sietí a informačných systémov, ako aj podrobnosti o bezpečnosti informačných technológií verejnej správy, obsahu bezpečnostných opatrení, obsahu a štruktúre bezpečnostného projektu a rozsahu bezpečnostných opatrení v závislosti od klasifikácie informácií a od kategorizácie sietí a informačných systémov. Na základe jej znenia sa aktíva informačných technológií verejnej správy identifikujú a udržiavajú so zreteľom na ich nedostatupnosť alebo zníženú kvalitu, ktoré môžu mať zásadný vplyv na poskytovanie služieb verejnej správy, služieb vo verejnom záujme alebo verejných služieb. Vo vzťahu k informačným technológiám verejnej správy musia byť realizované bezpečnostné opatrenia aspoň na úrovni minimálnych bezpečnostných opatrení danej kategórie.

Ostatné

Technická dokumentácia

Vyhláška Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky č. 180/2020 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 205/2010 Z. z. o určených technických zariadeniach a určených činnostiach a činnostiach na určených technických zariadeniach

Účinnosť:

1. 7. 2020

Právna norma

- Priniesla rad zmien do znenia doposiaľ platnej vyhlášky s orientáciou na technickú dokumentáciu, úradné skúšky určených technických zariadení, dopravné zariadenia a zdvíhacie zariadenia, plynové zariadenia, tlakové zariadenia, elektrické zariadenia, kontajnery a vymeniteľné nadstavby, revízie a revízne skúšky, revízie dopravných zariadení a zdvíhacích zariadení, plynových a tlakových zariadení, revízie na kontajnery a vymeniteľné nadstavby, inšpekcie a odborné prehliadky vo zväraní a nedeštruktívnom skúšaní, vykonávanie určených činností, charakteristiku poučenej osoby, elektrotechnika na riadenie činností alebo na riadenie prevádzky, charakteristiky revízneho technika, kontrolóra činnosti vo zväraní a nedeštruktívnom skúšaní, obsluhu určených technických zariadení, overovanie odbornej spôsobilosti fyzických osôb na vykonávanie činností na určených technických zariadeniach, činnosti na určených technických zariadeniach a poverenie právnických osôb na posudzovanie technickej dokumentácie, overovanie a schvaľovanie spôsobilosti určených technických zariadení.

Právo a podnikanie

Likvidácia

Vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 193/2020 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka o likvidácii

Účinnosť:

1. 10. 2020

Vyhláška

- Upravuje výšku preddavku na úhradu odmeny a výdavkov likvidátora, podrobnosti o určení

výšky výdavkov a odmeny za výkon funkcie likvidátora, a náležitosti zoznamu majetku spoločnosti (pozemku, stavby, bytu, hnuteľnej veci, cenného papiera, peňažnej pohľadávky, pohľadávky z účtu, ale aj inej majetkovej hodnoty).

Zlepšenie podnikateľského prostredia

Zákon č. 198/2020 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia zasiahnutým opatreniami na zamedzenie šírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19

Účinnosť:

21. 7. 2020

Právna norma

- Priniesla rad zmien do viacerých právnych predpisov z oblasti podnikania a na zmierňovanie situácie podnikateľov po pandémii koronavírusu.

Životné prostredie

Kontrola životného prostredia

Zákon č. 218/2020 Z. z., ktorým sa v súvislosti s ochorením COVID-19 dopĺňa zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Účinnosť:

21. 7. 2020

Právna norma

- Priniesla zmeny zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov týkajúce sa uskutočnenia miestnej ohliadky, ústneho pojednávania alebo ich vykonanie na žiadosť účastníka konania a zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s orientáciou na práva a povinnosti príslušného orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva počas trvania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19.

Živnostenský zákon

Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní
s komentárom

Mgr. Jozef Kevula

Živnostenský zákon je právny predpis, bez ktorého sa živnostník (fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba) nezaobíde. Uvedený zákon upravuje konkrétne podmienky a výkon živnostenského podnikania, tiež kontrolu nad dodržiavaním týchto podmienok v SR. Zákon o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) je základným verejno-právnym predpisom určujúcim podmienky odbornej a inej spôsobilosti pre fyzické a právnické osoby, ktoré majú záujem podnikat' na území Slovenskej republiky na základe živnostenského oprávnenia.

Úvod

Živnosťou je sústavná činnosť prevádzkovaná samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku a za podmienok ustanovených týmto zákonom. Nie každá činnosť, ktorá spĺňa definíciu živnosti, je aj živnosťou.

Výkon povolání ako advokátov, znalcov, auditorov, využívanie výsledkov vlastnej duševnej tvorivej činnosti, poľnohospodárstvo, cestná motorová doprava, prevádzkovanie súkromnej bezpečnostnej služby, poskytovanie služieb zamestnanosti, prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia a ďalšie činnosti uvedené v § 3 zákona nie sú živnosťami. Rovnako aj prenájom nehnuteľností, bytových a nebytových priestorov nie je živnosťou, ak popri prenájme sa neposkytujú iné služby spojené s prenájomom.

Živnosť môže prevádzkovať fyzická osoba – živnostník alebo právnická osoba. Medzi všeobecné podmienky na prevádzkovanie živnosti fyzickou osobou patrí dosiahnutie veku 18 rokov, spôsobilosť na právne úkony a bezúhonnosť. Fyzická osoba je bezúhonná ak nebola právoplatne odsúdená za trestný čin hospodársky, proti majetku alebo iný trestný čin spáchaný úmyselne, ktorého skutková podstata súvisí s predmetom podnikania. V prípade právnickej osoby musí tieto všeobecné podmienky spĺňať fyzická osoba alebo osoby, ktoré tvoria štatutárny orgán spoločnosti. Zákon definuje okrem všeobecných podmienok aj podmienky osobitné. Ide o odbornú alebo inú spôsobilosť vykonávať podnikateľskú činnosť. Táto spôsobilosť sa vyžaduje prevažne pri remeselných alebo viazaných živnostiach. V takýchto prípadoch, ak podnikateľ chce získať oprávnenie vykonávať remeselnú alebo viazanú živnosť, musí spĺňať aj odbornú spôsobilosť na vykonávanie požadovanej živnosti. Ak túto nespĺňa, musí ustanoviť zodpovedného zástupcu, prostredníctvom ktorého zabezpečí odborné vykonávanie činnosti počas prevádzkovania živnosti. Každá právnická osoba, ak plánuje prevádzkovať remeselnú alebo viazanú živnosť, musí ustanoviť tohto zodpovedného zástupcu. Rovnako aj podnikateľ fyzická osoba, ktorá nemá pobyt na území Slovenskej republiky, musí ustanoviť zodpovedného zástupcu.

Na vykonávanie podnikateľskej činnosti je teda nevyhnutné získať živnostenské oprávnenie. Oprávnenie prevádzkovať živnosť vzniká dňom ohlásenia živnosti živnostenskému úradu alebo

ak je v ohlásení uvedený neskorší deň začatia živnosti, tak týmto dňom. Ak však právnická osoba ešte nebola zapísaná do obchodného registra, teda ešte nevznikla, živnostenské oprávnenie im vzniká až dňom zápisu do obchodného registra. Preukazom živnostenského oprávnenia už nie je živnostenský list ale osvedčenie o splnení podmienok ustanovených zákonom na prevádzkovanie živnosti, teda osvedčenie o živnostenskom oprávnení.

Kľúčovou úlohou živnostenského zákona je ochrániť život, zdravie, bezpečnosť, majetok a iné štátom chránené záujmy občanov pred možnými dôsledkami podnikateľskej činnosti. Za týmto účelom živnostenský zákon vylučuje niekoľko regulovaných živností, ktoré sú zaradené do kategórií – remeselné živnosti, viazané živnosti a voľné živnosti. V živnostenskom zákone je táto kategorizácia živností vymedzená v jeho prílohách formou úplného výpočtu živností.

Živnostenský zákon je prierezovým právnym predpisom, ktorý osobitne neurčuje obsah regulovaných živností. Mechanizmus fungovania živnostenského zákona vychádza z toho, že obsah regulovaných živností v zásade určujú osobitné odvetvové predpisy, ktoré systémovo reglementujú výkon dotknutej činnosti. Za súčasného právneho stavu sa táto zásada vzťahuje na viazané živnosti. S ohľadom na charakter remeselných živností táto zásada pre ne neplatí, s poukazom na to, že obsah ich činnosti a tým aj rozsah živnostenského oprávnenia nie je predmetom osobitnej systémovej úpravy odvetvového ani všeobecného právneho predpisu.

Živnostenské podnikanie prevádzkované na základe živnostenského oprávnenia je jedným z niekoľkých spôsobov podnikania v Slovenskej republike. Ide o každé samostatné a sústavné prevádzkovanie činnosti, ktorá nie je týmto zákonom vylúčená. Živnostenské podnikanie sa prevádzkuje vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku a za podmienok ustanovených živnostenským zákonom. Podmienky musia byť naplnené súčasne. Každá sústavná činnosť vykonávaná v rámci živnostenského podnikania sa považuje za živnosť. Živnosť môže prevádzkovať každá tuzemská alebo zahraničná fyzická osoba alebo právnická osoba, za splnenia podmienok prevádzkovania živnosti, ktoré sú v zákone stanovené. Za tuzemskú osobu

■ Zákon č. 455/1991 Zb.

sa považuje osoba s bydliskom alebo sídlom na území SR a za zahraničnú osobu sa považuje osoba s bydliskom alebo sídlom mimo SR.

Vecne príslušnými orgánmi pre výkon štátnej správy na úseku živnostenského podnikania je viacero obvodných úradov, odborov živnostenského podnikania, ktoré vykonávajú aj úlohy jednotných kontaktných miest v Slovenskej republike.

Živnostenské oprávnenie predstavuje právo fyzickej osoby alebo právnickej osoby prevádzkovať živnosť. Keďže toto právo sa konštituuje v konaní pred orgánom štátnej správy, ktorým je živnostenský úrad, platia pre procesný postup tohto orgánu zákonom ustanovené pravidlá. Základným zákonom, ktorým sa orgány štátnej správy riadia pri konaniach, v ktorých rozhodujú o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach občanov a organizácií, je zákon

o správnom konaní (správny poriadok) (zákon č. 71/1967 Zb.).

Podľa živnostenského zákona sa konanie vo veciach upravených živnostenským zákonom spravuje spomínaným zákonom o správnom konaní, ak jednotlivé ustanovenia živnostenského zákona neustanovujú inak. Tieto odlišnosti, dotýkajúce sa postupu živnostenského úradu v konaní o vzniku živnostenského oprávnenia, sú pomerne významné a dotýkajú sa viacerých skutočností.

Poznatky z aplikačnej praxe živnostenských úradov i zo strany početného okruhu záujemcov o získanie živnostenského oprávnenia svedčia o tom, že zákon vo veľkej miere súvisí aj s inými právnymi predpismi v oblasti podnikania, ktoré sa uplatňujú hlavne pri povinnostiach, ktoré musí živnostník v rámci podnikania dodržiavať.

Podnikáme bez chýb, pokút a penále

Objednávajte telefonicky: 041/56 52 871, 879, 0915 033300,
mailom: abos@poradca.sk, www.poradca.sk

Prehľad ustanovení zákona

PRVÁ ČASŤ	VŠEOBECNÉ USTANOVENIA		
HLAVA I	PREDMET ÚPRAVY §	1-4	15
HLAVA II	PREVÁDZKOVANIE ŽIVNOSTI. §	5-18	52
DRUHÁ ČASŤ	DRUHY ŽIVNOSTÍ		
HLAVA I	OHLASOVACIE ŽIVNOSTI. §	19-25	78
HLAVA II			85
TRETIA ČASŤ	ROZSAH ŽIVNOSTENSKÉHO OPRÁVNENIA		
HLAVA I	VŠEOBECNÉ USTANOVENIA §	28-32	85
HLAVA II	OBCHODNÉ ŽIVNOSTI. §	33-41a	91
HLAVA III	VÝROBNÉ ŽIVNOSTI §	42	94
HLAVA IV	ŽIVNOSTI POSKYTUJÚCE SLUŽBY. §	43-44	95
ŠTVRTÁ ČASŤ	OHLÁSENIE ŽIVNOSTI, ŽIVNOSTENSKÝ REGISTER		
HLAVA I	OHLÁSENIE ŽIVNOSTI NÁLEŽITOSTI		
	OHLÁSENIA ŽIVNOSTI. §	45-49	95
HLAVA II			103
HLAVA III	ZÁNIK ŽIVNOSTENSKÉHO OPRÁVNENIA. §	57-59	103
HLAVA IV	ŽIVNOSTENSKÝ REGISTER §	60-60b	105
PIATA ČASŤ	ŽIVNOSTENSKÁ KONTROLA A POKUTY		
HLAVA I	ŽIVNOSTENSKÁ KONTROLA §	61-62	108
HLAVA II	NEOPRÁVNENÉ PODNIKANIE. §	63-65	109
HLAVA III	PORUŠENIE INÝCH USTANOVENÍ ZÁKONA §	65a-65c	110
HLAVA IV	UKLADANIE POKÚT §	66	111
PIATA A ČASŤ	ŽIVNOSTENSKÉ ÚRADY. §	66a-66d	111
PIATA B ČASŤ	OSOBITNÉ USTANOVENIA PRE FYZICKÉ OSOBY		
	A PRÁVNICKÉ OSOBY ČLENSKÝCH ŠTÁTOV EURÓPSKEJ		
	ÚNIE, ŠTÁTOV DOHODY O EURÓPSKOM HOSPODÁRSKOM		
	PRIESTORE A ŠVAJCIARSKEJ KONFEDERÁCIE. §	66e	116
HLAVA I	BEZÚHONNOSŤ §	66f	117
HLAVA II	ODBORNÁ SPÔSOBILOSŤ. §	66g-66m	118
HLAVA III	FINANČNÁ SPOĽAHLIVOSŤ A POISTENIE §	66n	125
ŠIESTA ČASŤ	SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA		
HLAVA I	SPOLOČNÉ USTANOVENIA §	67-73	126
HLAVA II	PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA §	74-81	127
Príloha č. 1	REMESELNÉ ŽIVNOSTI		142
Príloha č. 2	VIAZANÉ ŽIVNOSTI.		143
Príloha č. 3			159
Príloha č. 4	ČINNOSTI, KTORÉ MÔŽU VYKONÁVAŤ IBA OSOBY		
	S OSOBITNOU ODBORNOU SPÔSOBILOSŤOU		159
Príloha č. 5	ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNÝCH AKTOV EURÓPSKÝCH		
	SPOLOČENSTIEV A EURÓPSKEJ ÚNIE.		159

o živnostenskom podnikaní

(živnostenský zákon)

v znení

zákona č. 231/1992 Zb., redakčného oznámenia o oprave chyby uverejneného v čiasťke č. 48/1992 Zb., zákona č. 600/1992 Zb., zákona č. 132/1994 Z.z., (úplneho znenia vyhláseného zákonom č. 105/1995 Z.z.), zákona č. 200/1995 Z.z., zákona č. 216/1995 Z.z., zákona č. 233/1995 Z.z., zákona č. 123/1996 Z.z., zákona č. 164/1996 Z.z., zákona č. 222/1996 Z.z., zákona č. 289/1996 Z.z., zákona č. 290/1996 Z.z., zákona č. 288/1997 Z.z., zákona č. 379/1997 Z.z., zákona č. 70/1998 Z.z., zákona č. 76/1998 Z.z., zákona č. 126/1998 Z.z., zákona č. 129/1998 Z.z., zákona č. 140/1998 Z.z., redakčného oznámenia o oprave chyby uverejneného v čiasťke 50/1998 Z.z., zákona č. 143/1998 Z.z., zákona č. 144/1998 Z.z., zákona č. 161/1998 Z.z., zákona č. 178/1998 Z.z., zákona č. 179/1998 Z.z., zákona č. 194/1998 Z.z., redakčných oznámení o oprave chýb uverejnených v čiasťkach 50 a 74/1998 Z.z., zákona č. 263/1999 Z.z., zákona č. 264/1999 Z.z., zákona č. 119/2000 Z.z., zákona č. 142/2000 Z.z., zákona č. 236/2000 Z.z., zákona č. 238/2000 Z.z., zákona č. 268/2000 Z.z., zákona č. 338/2000 Z.z., zákona č. 223/2001 Z.z., zákona č. 279/2001 Z.z., zákona č. 488/2001 Z.z., zákona č. 554/2001 Z.z., redakčných oznámení o oprave chýb uverejnených v čiasťkach 6 a 11/2002 Z.z., (úplneho znenia vyhláseného zákonom č. 106/2002 Z.z.), zákona č. 261/2002 Z.z., zákona č. 284/2002 Z.z., zákona č. 506/2002 Z.z., redakčného oznámenia o oprave chyby uverejneného v čiasťke č. 34/2003 Z.z., zákona č. 190/2003 Z.z., zákona č. 219/2003 Z.z., zákona č. 245/2003 Z.z., zákona č. 423/2003 Z.z., zákona č. 515/2003 Z.z., zákona č. 586/2003 Z.z., zákona č. 602/2003 Z.z., zákona č. 347/2004 Z.z., zákona č. 350/2004 Z.z., zákona č. 365/2004 Z.z., zákona č. 420/2004 Z.z., zákona č. 533/2004 Z.z., zákona č. 544/2004 Z.z., zákona č. 578/2004 Z.z., zákona č. 624/2004 Z.z., zákona č. 650/2004 Z.z., zákona č. 656/2004 Z.z., zákona č. 725/2004 Z.z., zákona č. 8/2005 Z.z., redakčných oznámení o oprave chýb uverejnených v čiasťkach č. 10/2005 Z.z., zákona č. 12/2005 Z.z. a č. 13/2005 Z.z., zákona č. 93/2005 Z.z., zákona č. 331/2005 Z.z., zákona č. 340/2005 Z.z., zákona č. 351/2005 Z.z., zákona č. 470/2005 Z.z., zákona č. 473/2005 Z.z., zákona č. 491/2005 Z.z., zákona č. 555/2005 Z.z., zákona č. 567/2005 Z.z., zákona č. 124/2006 Z.z., zákona č. 126/2006 Z.z., zákona č. 17/2007 Z.z., zákona č. 99/2007 Z.z., zákona č. 193/2007 Z.z., zákona č. 218/2007 Z.z., zákona č. 358/2007 Z.z., zákona č. 577/2007 Z.z., zákona č. 112/2008 Z.z., zákona č. 445/2008 Z.z., zákona č. 448/2008 Z.z., zákona č. 186/2009 Z.z., zákona č. 492/2009 Z.z., zákona č. 568/2009 Z.z., zákona č. 129/2010 Z.z., zákona č. 136/2010 Z.z., zákona č. 556/2010 Z.z., zákona č. 249/2011 Z.z., zákona č. 324/2011 Z.z., zákona č. 362/2011 Z.z., zákona č. 392/2011 Z.z., zákona č. 395/2011 Z.z., zákona č. 251/2012 Z.z., zákona č. 314/2012 Z.z., zákona č. 321/2012 Z.z., zákona č. 351/2012 Z.z., zákona č. 447/2012 Z.z., zákona č. 39/2013 Z.z., zákona č. 94/2013 Z.z., zákona č. 95/2013 Z.z., zákona č. 180/2013 Z.z., zákona č. 218/2013 Z.z., zákona č. 1/2014 Z.z., zákona č. 35/2014 Z.z., zákona č. 58/2014

Z.z., zákona č. 182/2014 Z.z., zákona č. 204/2014 Z.z., zákona č. 219/2014 Z.z., zákona č. 321/2014 Z.z., zákona č. 333/2014 Z.z., zákona č. 399/2014 Z.z., zákona č. 77/2015 Z.z., zákona č. 79/2015 Z.z., zákona č. 128/2015 Z.z., zákona č. 266/2015 Z.z., zákona č. 272/2015 Z.z., zákona č. 274/2015 Z.z., zákona č. 278/2015 Z.z., zákona č. 331/2015 Z.z., zákona č. 348/2015 Z.z., zákona č. 387/2015 Z.z., zákona č. 412/2015 Z.z., zákona č. 440/2015 Z.z., zákona č. 89/2016 Z.z., zákona č. 91/2016 Z.z., zákona č. 125/2016 Z.z., zákona č. 276/2017 Z.z., zákona č. 289/2017 Z.z., zákona č. 292/2017 Z.z., zákona č. 56/2018 Z.z., zákona č. 87/2018 Z.z., zákona č. 106/2018 Z.z., zákona č. 112/2018 Z.z., zákona č. 157/2018 Z.z., zákona č. 170/2018 Z.z., zákona č. 177/2018 Z.z., zákona č. 216/2018 Z.z., zákona č. 9/2019 Z.z., zákona č. 30/2019 Z.z., zákona č. 139/2019 Z.z., zákona č. 221/2019 Z.z., zákona č. 356/2019 Z.z., zákona č. 371/2019 Z.z., zákona č. 390/2019 Z.z., zákona č. 476/2019 Z.z., zákona č. 6/2020 Z.z., zákona č. 73/2020 Z.z.

a zákona č. 198/2020 Z.z.

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa uznieslo na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

HLAVA I

PREDMET ÚPRAVY

§ 1

Tento zákon upravuje podmienky živnostenského podnikania (ďalej len „živnosť“) a kontrolu nad ich dodržiavaním.

Komentár k § 1

Uvedené ustanovenie ako úvodné ustanovenie vymedzuje predmet úpravy tohto zákona.

Tým, že stanovuje podmienky prevádzkovania podnikateľskej činnosti, je daný rozdiel medzi predmetom úpravy tohto zákona a predmetu úpravy Obchodného zákonníka (zák. č. 513/191Zb.).

Zatiaľ čo Obchodný zákonník upravuje postavenie podnikateľov a ich vzájomné obchodno-závazkové vzťahy ako aj niektoré vzťahy s nimi súvisiace, živnostenský zákon upravuje predovšetkým podmienky potrebné pre získanie oprávnenia na podnikateľskú činnosť – živ-

nostenské oprávnenie.

Živnostenský zákon upravuje v záujme komplexnosti aj kontrolu nad dodržiavaním podmienok stanovených týmto zákonom.

Živnostenský zákon teda upravuje vzťahy, ktoré sa týkajú podnikateľských subjektov podnikajúcich na základe vydaných živnostenských oprávnení. V živnostenskom zákone možno nájsť informácie o tom ako založiť, prevádzkovať, prerušiť alebo skončiť živnosť.

V zmysle živnostenského zákona rozlišujeme voľné, remeselné a viazané živnosti. V prílohe živnostenského zákona nájdeme potenciálni aj existujúci podnikatelia informácie o konkrétnych živnostiach alebo aj o preukazovaní odbornej spôsobilosti.

Zákon je vedený pod č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v z.n.p. Živnostenské podnikanie je zákonom upravené len ako jeden druh podnikania v Slovenskej republike. Okrem toho, že tento zákon upravuje živnosť ako i podmienky živnostenského podnikania, predmetom úpravy je tiež kontrola nad dodržiavaním stanovených podmienok. Predovšetkým sú to podmienky, ktoré museli byť splnené pred vydaním živnostenského oprávnenia.

Živnosť

§ 2

Živnosťou je sústavná činnosť prevádzkovaná samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku alebo za účelom dosiahnutia merateľného

pozitívneho sociálneho vplyvu, ak ide o hospodársku činnosť registrovaného sociálneho podniku podľa osobitného predpisu,^{1a)} a za podmienok ustanovených týmto zákonom.

Komentár k § 2

*Uvedené ustanovenie upravuje, čo je považované za živnosť a nasledujúce ustanovenie § 3 zas v negatívnom ponímaní upravuje, čo **nie je považované za živnosť** na účely živnostenského podnikania.*

Obsah pojmu živnosť je vymedzený v nadväznosti na pojem podnikanie podľa Obchodného zákonníka, ale jeho rozsah je v porovnaní s ním užší, čo je vyjadrené väzbou na podmienky stanovené živnostenským zákonom.

Živnosť

- sústavná činnosť, ktorá je prevádzkovaná samostatne,
- činnosť prevádzkovaná vo vlastnom mene,
- činnosť prevádzkovaná na vlastnú zodpovednosť,
- jej účelom je dosiahnutie zisku **alebo dosiahnutie merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu, ak ide o hospodársku činnosť registrovaného sociálneho podniku podľa osobitného predpisu**, ktorým je zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a o sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- musia byť splnené podmienky v medziach podľa tohto zákona.

*Ide o tzv. kritéria, **na základe ktorých je možné považovať činnosť za živnosť**.*

DÔLEŽITÉ

Novelou zákona č. 112/2018 Z. z. sa dňa 1. 5. 2018 doplnila definícia živnosti o sústavnú činnosť prevádzkovanú samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu registrovaným sociálnym podnikom. Účelom tohto doplnenia bolo zabezpečiť, aby sa regulácia živnostenského podnikania vzťahovala aj na činnosti registrovaných sociálnych podnikov, ktoré síce svojou povahou spadajú do živnostenského podnikania, ale registrované sociálne podniky ich z definície ne-

vykonávajú za účelom dosahovania zisku. Registrovaným sociálnym podnikom je sociálny podnik, ktorému bol priznaný štatút registrovaného sociálneho podniku. Sociálnym podnikom je subjekt sociálnej ekonomiky,

- **ktorý vykonáva sústavne, samostatne, vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť hospodársku činnosť,**
- **ktorého hlavným cieľom je dosahovanie merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu,**
- **v ktorom k dosahovaniu pozitívneho sociálneho vplyvu prispievajú tovary alebo služby, ktoré vyrába, dodáva, poskytuje alebo distribuuje, alebo k nemu prispieva spôsob ich výroby alebo poskytovania,**
- **ktorý, ak zo svojej činnosti dosiahne zisk, použije viac ako 50 % zo zisku po zdanení na dosiahnutie hlavného cieľa,**
- **ktorý, ak zo svojej činnosti dosiahne zisk, časť zisku rozdeľuje podľa Obchodného zákonníka, rozdeľuje ju podľa postupov a pravidiel, ktoré nenarúšajú hlavný cieľ,**
- **ktorý do spravovania svojej hospodárskej činnosti zapája zainteresované osoby.**

Živnosť ako sústavná činnosť je považovaná za podnikanie. Pojem podnikanie je upravený zákonom č. 513/1991 Zb. Obchodným zákonníkom. Obchodný zákonník hovorí o podnikaní ako o činnosti vykonávanej podnikateľom.

Podnikanie

*Je jedným z najfrekvencovanejších pojmov v obchodnom práve. Podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku. **Dosahovanie zisku je primárnym cieľom podnikania a zároveň pojmovým znakom podnikania.***

Tak ako živnostenský zákon aj Obchodný zákonník vymedzuje základné znaky podnikania, ktoré sme už vyššie uviedli (dosahovanie zisku, samostatnosť, sústavnosť, vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť), pričom všetky musia byť splnené naraz a nepripúšťa sa vynechanie ani jedného.

Podnikateľ

Ide o osobu, ktorá vykonáva podnikateľskú činnosť, pričom táto osoba musí spĺňať stanovené podmienky vymedzené v Obchodnom zákonníku.

Podnikateľ je

- osoba zapísaná v obchodnom registri,

Poznámka

Obchodný register je verejný zoznam, do ktorého sa zapisujú zákonom ustanovené údaje týkajúce sa (spravidla) podnikateľov, najmä ich obchodné meno a právna forma. Zapisujú sa údaje ako obchodné meno, miesto podnikania, predmet podnikania, právna forma podnikania, identifikačné číslo, osoby riadiace spoločnosť a aktuálny stav spoločnosti. Podľa výpisu z obchodného registra je možné overiť, či právnická osoba existuje a môže slúžiť ako základ pre posúdenie, či je vhodné s ňou obchodovať a či nie je v stave pred zánikom.

- osoba podnikajúca na základe živnostenského oprávnenia,
- osoba podnikajúca na základe iného než živnostenského oprávnenia,
- FO, vykonávajúca poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie.

Sústavnosť podnikania

Za žiadnych okolností nejde o činnosť čisto náhodnú alebo vykonávanú zriedkavo. Ide o činnosť pravidelne opakujúcu sa a nielen činnosť príležitostnú. Za sústavnú činnosť považujeme aj sezónne práce (letné alebo zimné).

Samostatnosť podnikania

Podnikanie sa vykonáva samostatne podnikateľom a za každých okolností na základe živnostenského oprávnenia na podnikateľskú činnosť. O podnikanie nejde v pracovnom alebo obdobnom závislom pomere, ale s vlastným rozhodovaním o podnikateľských zámeroch a aktivitách.

Pri podnikaní osoba podnikateľa rozhoduje o svojej činnosti, ale i o spôsobe, akým túto činnosť vykonáva. To znamená, že ide o činnosť vo svojej vlastnej réžii. Podnikateľská činnosť je vykonávaná vo vlastnom mene podnikateľa, pod ktorým je zapísaný v obchodnom registri.

Vlastná zodpovednosť podnikateľa

Osoba podnikateľa je sama zodpovedná za priebeh svojej činnosti, ktorej výsledkom je do-

siahnutie zisku. Za každé svoje konanie v rámci svojej činnosti nesie sám zodpovednosť.

Dá sa povedať, že vymedzenie pojmu podnikanie podľa živnostenského zákona je takmer totožné s vymedzením pojmu podnikanie podľa Obchodného zákonníka. V konečnom dôsledku je možné vyvodiť záver, že živnosťou nie je každé podnikanie. **Každá činnosť, ktorá je vykonávaná na základe živnostenského oprávnenia je považovaná za podnikanie.**

Živnostenské oprávnenie môže prevádzkovať len osoba, ktorej to nezakazuje iný právny predpis, napríklad nepracuje v oblasti, kde to nie je obmedzené prípadne vylúčené.

Štatutárny orgán

Vedúci zamestnanec, ktorý vykonáva funkciu štatutárneho orgánu u zamestnávateľa, ktorým sú štátne orgány, obce, vyššie územné celky a právnické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy, právnické osoby zriadené zákonom a právnické osoby zriadené štátnym orgánom, obcou alebo vyšším územným celkom podľa osobitného zákona, právnické osoby založené štátnym orgánom, obcou alebo vyšším územným celkom, ak majetkovú účasť alebo súčet majetkovej účasti štátu, obce alebo vyššieho územného celku je viac ako 67 %, iné právnické osoby založené štátnym orgánom, obcou alebo vyšším územným celkom, u ktorých väčšinu členov riadiacich, kontrolných alebo dozorných orgánov navrhuje štátny orgán, obec alebo vyšší územný celok, nesmie podnikáť alebo vykonávať inú zárobkovú činnosť a byť členom riadiacich, kontrolných alebo dozorných orgánov právnických osôb, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť. **Zákaz členstva v riadiacich, kontrolných alebo dozorných orgánoch právnických osôb** sa nevzťahuje na tohto vedúceho zamestnanca, ak je vyslaný do riadiaceho, kontrolného alebo dozorného orgánu právnickej osoby zamestnávateľom a ak takáto činnosť vyplýva z výkonu jeho práce; tento vedúci zamestnanec nemôže od príslušnej právnickej osoby pobať odmenu, iný príjem alebo ďalšiu výhodu.

Obmedzenia sa nevzťahujú na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v štátnych zdravotníckych zariadeniach alebo v neštátnych zdravotníckych zariadeniach, ktorých zriaďovateľom je obec, vyšší územný celok, na vedeckú činnosť, pedagogickú činnosť, lektorskú činnosť, prednášateľskú činnosť, publicistickú činnosť, literárnu

činnosť, umeleckú činnosť alebo športovú činnosť, činnosť sprostredkovateľa a rozhodcu pri kolektívnom vyjednávaní a na správu vlastného majetku alebo na správu majetku svojich maloletých detí, na činnosť v poradnom orgáne vlády, na činnosť člena v rozkladovej komisii a na činnosť, ktorá vyplýva z projektov financovaných z programov Európskej únie.

Vedúci zamestnanec, ktorý vykonáva funkciu štatutárneho orgánu, môže vykonávať činnosť znalca, tlmočníka alebo prekladateľa len vtedy, ak sa táto činnosť vykonáva pre súd, pre iný štátny orgán, pre obec alebo pre vyšší územný celok.

Obmedzenie sa tiež nevzťahuje na účasť vedúceho zamestnanca, ktorý vykonáva funkciu štatutárneho orgánu, na projekte rozvojovej pomoci Európskej únie iným krajinám, realizovanom ministerstvom alebo ostatným ústredným orgánom štátnej správy v mene Európskej únie a financovanom Európskou úniou, činnosť vedúceho zamestnanca, ktorý vykonáva funkciu štatutárneho orgánu, pri posudzovaní projektu financovaného zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky alebo z iných zdrojov, činnosti, ktorých predmetom je uskutočňovanie programu supervízie.

Vedúci zamestnanec, ktorý vykonáva funkciu štatutárneho orgánu, je povinný do 30 dní odo dňa jeho ustanovenia na miesto vedúceho zamestnanca skončiť inú zárobkovú činnosť, podnikanie alebo členstvo v riadiacich, kontrolných alebo dozorných orgánoch právnických osôb, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť spôsobom vyplývajúcim z príslušných právnych predpisov.

• Štátny zamestnanec

Štátny zamestnanec nesmie podnikáť, vykonávať inú zárobkovú činnosť, ktorá je zhodná alebo obdobná s opisom činností jeho štátnozamestnaneckého miesta, pričom inou zárobkovou činnosťou sa rozumie činnosť, ktorá zakladá nárok na príjem zdaňovaný podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (ZDP), nesmie byť členom riadiacich, kontrolných alebo dozorných orgánov právnických osôb. **Obmedzenie sa nevzťahuje na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v štátnych zdravotníckych zariadeniach alebo v neštátnych zdravotníckych zariadeniach, na lekársku posudkovú činnosť, na vedeckú činnosť, pedagogickú činnosť, lektorskú činnosť, prednášateľskú činnosť, publikačnú činnosť, literárnu činnosť alebo umeleckú činnosť, znaleckú, tlmočnickú alebo prekladateľskú činnosť, športovú čin-**

nosť, činnosti vedúcich táborov pre deti a mládež, ich zástupcov pre hospodárske a zdravotné veci, oddielových vedúcich, vychovávateľov, inštruktorov, stredných zdravotníckych zamestnancov v táboroch pre deti a mládež, činnosti sprostredkovateľa a rozhodcu pri kolektívnom vyjednávaní, na správu vlastného majetku, na správu majetku maloletých detí, na správu majetku osoby, ktorej spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená, alebo na správu majetku osoby, ktorá bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony, na činnosť v orgánoch spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov, na činnosť v poradnom orgáne vlády a vykonávanie funkcie člena volebnej komisie alebo funkcie člena komisie na vyhlásenie referenda alebo člena komisie na ľudové hlasovanie o odvolaní prezidenta, na činnosť zapisovateľa volebnej komisie, na činnosť poslanca obecného zastupiteľstva, ktorý nie je dlhodobo uvoľnený na výkon funkcie, na činnosť poslanca zastupiteľstva vyššieho územného celku, ktorý nie je dlhodobo uvoľnený na výkon funkcie, na činnosť hlavného kontrolóra obce, na činnosť hlavného kontrolóra samosprávneho kraja, na činnosť člena v rozkladovej komisii, na činnosť osôb prizvaných na výkon dohľadu, kontroly alebo vládneho auditu a na činnosť člena komisie pre vyšetrovanie leteckých nehôd alebo na posudzovanie zdravotnej spôsobilosti civilného leteckého personálu.

Obmedzenie sa tiež nevzťahuje na účasť štátneho zamestnanca na projekte rozvojovej pomoci Európskej únie iným štátom realizovanom služobným úradom v mene Európskej únie a financovanom Európskou úniou, **účasť štátneho zamestnanca na projekte financovanom zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky alebo z iných verejných prostriedkov, činnosti, ktorých predmetom je uskutočňovanie programu supervízie.**

Ak je predmetom činnosti plnenie úloh štátnej správy alebo vykonávanie štátnych záležitostí, môže služobný úrad umožniť ich vykonávanie štátnemu zamestnancovi aj v služobnom čase. Ak sa majú tieto činnosti vykonávať mimo pravidelného miesta vykonávania štátnej služby, môže služobný úrad vyslať štátneho zamestnanca na služobnú cestu.

Obmedzenie sa nevzťahuje na štátneho zamestnanca, ktorý vykonáva funkciu člena orgánu Fondu ochrany vkladov alebo Garančného fondu investícií a na štátneho zamestnanca, ktorý je vyslaný do riadiaceho, kontrolného alebo

dozorného orgánu právnickej osoby vládou alebo služobným úradom alebo s ktorého členstvom v riadiacom, kontrolnom alebo dozornom orgáne právnickej osoby vysloví služobný úrad predchádzajúci písomný súhlas; služobný úrad môže svoj súhlas odvolať, ak by členstvo v riadiacom, kontrolnom alebo dozornom orgáne právnickej osoby bolo prekážkou riadneho plnenia služobných povinností štátneho zamestnanca.

Štátny zamestnanec, ktorý je členom riadiaceho, kontrolného alebo dozorného orgánu právnickej osoby, nemôže od tejto právnickej osoby poberať odmenu, iný príjem alebo ďalšiu výhodu.

Štátny zamestnanec je povinný do 30 dní odo dňa vzniku štátnozamestnaneckého pomeru skončiť podnikanie spôsobom vyplývajúcim z osobitných predpisov. Štátny zamestnanec je povinný do 30 dní odo dňa vzniku štátnozamestnaneckého pomeru skončiť inú zárobkovú činnosť, ktorá je zhodná alebo obdobná s opisom činností jeho štátnozamestnaneckého miesta, a členstvo v riadiacom, kontrolnom alebo dozornom orgáne právnickej osoby spôsobom vyplývajúcim z osobitných predpisov, ak vykonávanie týchto činností je v rozpore so zákonom o štátnej službe (zák. č. 55/2017 Z. z.).

• Sudca

Výkon funkcie sudcu je **nezlučiteľný s funkciou v inom orgáne verejnej moci** vrátane funkcie predsedu súdnej rady, so štátnozamestnaneckým pomerom, s pracovným pomerom, s obdobným pracovným vzťahom, s podnikateľskou činnosťou, s členstvom v riadiacom alebo kontrolnom orgáne právnickej osoby, ktorá vykonáva podnikateľskú činnosť, ani s inou hospodárskou alebo zárobkovou činnosťou okrem správy vlastného majetku, vedeckej, pedagogickej, literárnej alebo umeleckej činnosti a okrem členstva v súdnej rade.

V prípade pochybností súdna rada rozhodne o povinnosti skončiť túto funkciu alebo činnosť okrem členstva v súdnej rade. Sudca môže vykonávať funkciu v stavovskej organizácii sudcov a v odborovej organizácii.

• Policajt

Policajt nesmie popri výkone funkcie policajta vykonávať **žiadnu inú platenú funkciu**, vykonávať podnikateľskú činnosť alebo inú zárobkovú činnosť a byť členom správnych alebo kontrolných orgánov právnických osôb vykonávajúcich podnikateľskú činnosť. Uvedené neplatí, ak policajt pri

plnení služobných úloh vystupuje pod dočasnou alebo trvalou legendou alebo ak členstvo policajta v orgáne právnickej osoby vyplýva zo zákona. **Policajt nesmie** pri plnení služobných úloh pod dočasnou alebo trvalou legendou alebo ak členstvo policajta v orgáne právnickej osoby vyplýva zo zákona, vstúpiť do služobného pomeru k inému služobnému úradu alebo sa stať príslušníkom Vojenského spravodajstva.

§ 3

(1) Živnosťou nie je:

- prevádzkovanie činností vyhradených zákonom štátu alebo právnickej osobe určenej osobitným právnym predpisom,¹⁾
- využívanie výsledkov duševnej tvorivej činnosti chránených osobitnými zákonmi²⁾ ich pôvodcami včítane vydávania, rozmnožovania a rozširovania literárnych a iných diel na vlastné náklady,
- vykonávanie liečiteľskej činnosti,
- činnosť pri výkone povolanií
 - psychológov a zdravotníckych pracovníkov podľa osobitných predpisov^{2a)} okrem verejných zdravotníkov, ktorí vykonávajú zdravotný dohľad nad pracovnými podmienkami, očných optikov a zubných technikov podľa tohto zákona,
 - veterinárnych lekárov, veterinárnych pracovníkov a osôb vykonávajúcich odborné práce pri šľachtiteľskej a plemenárskej činnosti v chove hospodárskych zvierat,³⁾
 - advokátov,⁴⁾ notárov,^{5a)} patentových zástupcov⁶⁾ a súdnych exekútorov,^{6a)}
 - znalcov a tlmočníkov,⁷⁾
 - overovateľov (audítorov)⁸⁾ a daňových poradcov,

[> Dňom **1. októbra 2020:** V § 3 ods. 1 písm. d) piatom bode sa nad slovo „poradcov“ vkladá odkaz „8a.“.]

- burzových dohodcov, samostatných finančných agentov a finančných poradcov a iných fyzických osôb oprávnených vykonávať finančné sprostredkovanie a finančné poradenstvo podľa osobitného predpisu,^{8a)}

[> Dňom **1. októbra 2020:** V § 3 ods. 1 písm. d) šiestom bode sa nad slovom „predpisu“ doterajší odkaz 8a nahrádza odkazom „8b.“.]

- spprostredkovateľov a rozhodcov kolektívnych sporov,⁹⁾ mediátorov,^{9a)}
- autorizovaných architektov, autorizova-

- ných krajiných architektov a autorizovaných stavebných inžinierov,^{9b)}
9. autorizovaných geodetov a kartografov,¹⁰⁾
 10. reštaurátorov kultúrnych pamiatok a zbierkových predmetov, ktoré sú dielami výtvarného umenia.
 11. audítorov bezpečnosti pozemných komunikácií.¹¹⁾
 12. sociálnych pracovníkov podľa osobitného predpisu.^{11a)}
- e) činnosť športovca a športového odborníka podľa osobitného predpisu,^{11b)}
- f) prevádzkovanie vzdelávacích zariadení na prípravu a overenie odbornej spôsobilosti športových odborníkov.,
- g) overovanie určených meradiel alebo úradné meranie.
- (2) Živnosťou ďalej nie je:
- a) činnosť bánk a pobočiek zahraničných bánk,¹²⁾ inštitúcií elektronických peňazí,^{12a)} platobných inštitúcií,^{12b)} alebo iných poskytovateľov platobných služieb,^{12c)} prevádzkovateľov platobných systémov,^{12d)} poisťovní,¹³⁾ dôchodkových správcovských spoločností,^{9c)} doplnkových dôchodkových spoločností,^{9d)} búr, organizátorov verejných trhov, obchodníkov s cennými papiermi a zriaďovanie a správa kolektívnych majetkových účastí,¹⁴⁾ ratingových agentúr,^{14a)} osôb poskytujúcich spotrebiteľské úvery^{14b)} a iných právnických osôb oprávnených poskytovať finančné sprostredkovanie a finančné poradenstvo podľa osobitného predpisu^{8a)} ani vykonávanie obchodov s peňažnými prostriedkami v cudzej mene,^{12f)}
 - b) prevádzkovanie hazardných hier,¹⁵⁾
 - c) banská činnosť a dobývanie ložísk nevyhradených nerastov vrátane úpravy a zúšľachtovania nerastov vykonávaných v súvislosti s ich dobývaním, zabezpečovanie a likvidácia banských diel a lomov, ako aj vyhľadávanie a prieskum ložísk nevyhradených nerastov,¹⁶⁾
 - d) výroba, prenos, distribúcia, dodávka elektriny činnosť organizátora krátkodobého trhu s elektrinou, výroba, preprava, distribúcia, dodávka a uskladňovanie plynu, prevádzkovanie potrubí na prepravu pohonných látok alebo ropy, prevádzkovanie zariadenia na plnenie tlakových nádob a prevádzkovanie zariadenia na rozvod skvapalneného plyného uhľovodíka,¹⁷⁾
 - e) poľnohospodárstvo a lesníctvo vrátane

- predaja nespracovaných poľnohospodárskych a lesných výrobkov za účelom spracovania alebo ďalšieho predaja,
- f) vnútrozemská verejná vodná doprava, námorná plavba a morský rybolov,¹⁸⁾
 - g) prevádzkovanie dráhy, prevádzkovanie dopravy na dráhe a súvisiace činnosti vykonávané prevádzkovateľom dráhy alebo prevádzkovateľom dopravy na dráhe,¹⁹⁾
 - h) poskytovanie verejnej elektronickej komunikačnej siete a verejnej elektronickej komunikačnej služby a prevádzkovanie verejného telekomunikačného zariadenia podľa osobitného predpisu,²⁰⁾
 - i) výroba humánnych liekov a veterinárnych liekov, veľkodistribúcia humánnych liekov a veterinárnych liekov,
 - j) zaobchádzanie s omamnými a psychotropnými látkami²²⁾ a určenými látkami kategórie 1, určenými látkami kategórie 2 a vývoz určených látok kategórie 3,^{22a)}
 - k) rozhlasové a televízne vysielanie,
 - l) poskytovanie poštových služieb a univerzálnej poštovej služby,
 - m) pravidelná autobusová doprava, medzinárodná nepravidelná autobusová doprava, medzinárodná nákladná cestná doprava a medzinárodná taxislužba,^{23a)} cestná motorová doprava [vnútroštátna nepravidelná autobusová doprava, vnútroštátna nákladná cestná doprava, vnútroštátna taxislužba,^{23a)}
 - n) projektovanie, vykonávanie a vyhodnocovanie geologických prác,^{23c)}
 - o) využívanie jadrovej energie,^{23d)}
 - p) výroba liehu a jeho uvádzanie do obehu okrem uvádzania liehu do obehu v spotrebiteľskom balení,
 - r) činnosť vedúca k ožiareniu,^{23da)}
 - s) prevádzkovanie súkromnej bezpečnostnej služby a prevádzkovanie technickej služby na ochranu majetku a osôb,^{23e)}
 - t) používanie vysoko rizikových chemických látok,
 - u) letecká doprava, prevádzkovanie civilných letísk alebo leteckých pozemných zariadení, poskytovanie letových prevádzkových služieb, vykonávanie leteckej informačnej služby, vykonávanie leteckej meteorologickej služby, vykonávanie leteckej telekomunikačnej služby a spojovej služby pre leteckú meteorologickú službu, činnosť leteckej školy, letecké práce, vývoj, výro-

- ba, vykonávanie modifikácií a skúšanie výrobkov leteckej techniky, opravy a údržba výrobkov leteckej techniky, poskytovanie služieb na vybavenie cestujúcich a nákladu, pozemná obsluha lietadiel a údržba pohybových plôch letísk,^{23f)}
- v) obchod s výrobkami obranného priemyslu vrátane poskytovania služieb podľa osobitného predpisu,^{23fa)}
- w) projektovanie, konštrukcia, výroba, montáž, prehliadky, údržba, opravy, rekonštrukcie, revízie a skúšky určených technických zariadení, zváranie a nedeštruktívne skúšanie dráhových oceľových mostných konštrukcií, konštrukcií podobných mostom, koľajníc, dráhových vozidiel, plnenie kovových tlakových nádob používaných na dráhach plynmi, plnenie nádržkových vozňov, nádržkových kontajnerov a vymeniteľných nadstavieb plynmi a ostatnými nebezpečnými látkami,^{23ga)}
- x) poskytovanie služieb zamestnanosti,^{23ha)} okrem sprostredkovania zamestnania za úhradu a odbornej poradenskej služby,
- y) správa práv podľa osobitného predpisu,²³ⁱ⁾
- z) výchova a vzdelávanie v školách, predškolských a školských zariadeniach zaradených do siete škôl, vzdelávanie na vysokých školách,
- za) prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia a poskytovanie zdravotnej starostlivosti ako samostatnej zdravotníckej praxe alebo výkon odborného zástupcu právnickej osoby prevádzkujúcej zdravotnícke zariadenie,^{2a)}
- zb) vykonávanie technických kontrol vozidiel,^{23k)}
- zc) vykonávanie emisných kontrol motorových vozidiel,^{23l)}
- zd) posudzovanie vplyvu zdrojov znečisťovania ovzdušia,^{23m)}
- ze) vydávanie odborných posudkov z hľadiska ochrany životného prostredia,²³ⁿ⁾
- zf) akreditácia environmentálnych overovateľov,
- zg) poskytovanie právnych služieb za odmenu,
- zh) vykonávanie činnosti technickej služby overovania,^{23pb)}
- zi) vykonávanie činnosti technickej služby technickej kontroly vozidiel,^{23pc)}
- zj) vykonávanie činnosti technickej služby emisnej kontroly motorových vozidiel,^{23pd)}
- zk) vykonávanie činnosti technickej služby kontroly originality,^{23pe)}
- zl) vykonávanie činnosti technickej služby montáže plynových zariadení do motorových vozidiel,^{23pf)}
- zm) vykonávanie kontrol originality vozidiel,^{23pg)}
- zn) výkon správcovskej činnosti správcom podľa osobitného predpisu,^{23q)}
- zo) overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení,^{2b)}
- zp) výroba tepla, výroba a rozvod tepla alebo rozvod tepla pre odberateľa alebo konečného spotrebiteľa,
- zq) zaobchádzanie s vysoko rizikovým biologickým agensom a toxínom,
- zr) činnosť autorizovanej osoby,^{23qa)}
- zs) vykonávanie montáže plynových zariadení,^{23qb)}
- zt) prevádzkovanie dispečingu podľa osobitného predpisu,^{23qc)}
- zu) vzdelávacia činnosť a sprievodcovská činnosť vykonávaná podľa osobitného predpisu^{23qd)} v oblasti ochrany prírody a krajiny.
- (3) Živnosťou nie je ani činnosť, ktorá svojou povahou spĺňa znaky živnosti podľa § 2, ale je v rozpore s dobrými mravmi.
- (4) Živnosťou takisto nie je predaj nerspracovaných alebo spracovaných rastlinných a živočíšnych výrobkov z vlastnej drobnej pestovateľskej a chovateľskej činnosti fyzickými osobami a predaj lesných plodín; na predaj ovocia, zeleniny a kvetov, ktoré sa predávajú na prenájom mieste na trhovisku alebo v tržnici,^{23p)} ak doba prenájmu je dlhšia ako 30 dní v kalendárnom roku, alebo v požadnej predajni, prípadne iným ambulantným spôsobom, ak sa predaj uskutočňuje viac ako 30 dní v kalendárnom roku, vzťahuje sa osobitný zákon.^{23r)}

Komentár k § 3

Uvedené ustanovenie zákona vylučuje z pojmu živnosť a tým i z pôsobnosti živnostenského zákona niektoré skupiny činnosti.

Výpočet týchto činností vylúčených z pôsobnosti živnostenského zákona je určený taxatívne a zahrňuje na jednej strane činnosti, ktorých podriadenie živnostenskému zákonu je nevhodné vzhľadom k ich povahe, a na strane druhej tiež činnosti, ktoré pre svoj význam vyžadujú zvlášťne, spravidla náročnejšie zákonné úpravy.

Živnostenský zákon vymedzuje činnosti, ktoré nie sú živnosťou aj napriek tomu, že boli alebo mohli byť považované za podnikanie podľa Obchodného zákonníka. Ide o činnosti vymenované v znení odseku 1.

Z pojmu živnosť sú vylúčené činnosti, ktoré sú vyhradené štátu, prípadne právnickej osobe podľa osobitného právneho predpisu. Touto činnosťou je napríklad poštová výhrada.

Za živnosť zákon nepovažuje využívanie výsledkov duševnej tvorivej činnosti chránených napríklad Autorským zákonom (č. 185/2015 Z. z.), ich pôvodcami včítane vydávania, rozmnžovania a rozširovania literárnych a iných diel na vlastné náklady.

Poznámka

Autorský zákon upravuje vzťahy, ktoré vznikajú v súvislosti s vytvorením a použitím autorského diela alebo umeleckého výkonu, v súvislosti s výrobou a použitím zvukového záznamu, audiovizuálneho záznamu alebo vysielať a v súvislosti s vytvorením alebo zhotovením a použitím počítačového programu alebo databázy tak, aby boli chránené práva a oprávnené záujmy autora, výkonného umelca, výrobcu zvukového záznamu, výrobcu audiovizuálneho záznamu, rozhlasového vysielať a televízneho vysielať, autora počítačového programu, autora databázy a zhotoviteľa databázy.

Za živnosť sa nepovažuje vykonávanie lečiteľskej činnosti a tiež činnosti pri výkone určitých povolaní. Dá sa povedať, že ide o slobodné povolania.

• **Psychológovia a zdravotnícky pracovníci**

Živnosťou nie je činnosť psychológa alebo zdravotníckeho pracovníka, okrem verejných zdravotníkov, ktorí vykonávajú zdravotný dohľad nad pracovnými podmienkami, očných optikov a zubných technikov.

Novelou zákona č. 204/2014 Z. z. s účinnosťou od 1. 8. 2014 došlo v tomto znení k zmene v súvislosti so zmenou zákona o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia.

Psychologickou činnosťou je skúmanie, výklad, ovplyvňovanie a prognostické hodnotenie správania človeka alebo skupiny ľudí psychologickými metódami, technikami a postupmi zodpovedajúcimi súčasným poznatkom psychologických vied a stavu praxe, psychoterapia, psychologické poradenstvo, používanie psychodiagnostických

metód a testov. Psychologickú činnosť môžu vykonávať samostatne, vo svojom mene, na vlastnú zodpovednosť a za odmenu alebo v neštátnych zariadeniach iba psychológovia, ktorí získajú na túto činnosť osvedčenie. Psychologická činnosť nie je živnosťou.

• **Veterinárni lekári a pracovníci**

Živnosťou nie je činnosť veterinárnych lekárov, veterinárnych pracovníkov a osôb, ktoré vykonávajú odborné práce pri šľachtiteľskej a plemenárskej činnosti v chove hospodárskych zvierat. **Odborné činnosti pri plnení úloh veterinárnej starostlivosti môžu vykonávať** len veterinárni pracovníci, ktorými sú absolventi vysokých škôl veterinárskych (veterinárni lekári), absolventi stredných odborných škôl veterinárneho odboru, prípadne absolventi pomaturitného štúdia veterinárneho odboru, iné osoby, ktoré získali spôsobilosť na výkon niektorých odborných činností potrebných na plnenie úloh veterinárnej starostlivosti ukončením zodpovedajúceho štúdia.

• **Advokáti**

Živnosťou nie je činnosť advokátov. Výkon advokácie je zastupovanie klientov v konaní pred súdmi, orgánmi verejnej moci a inými právnymi subjektmi, obhajoba v trestnom konaní, poskytovanie právnych rád, spisovanie listín o právnych úkonoch, spracúvanie právnych rozborov, správa majetku klientov a ďalšie formy právneho poradenstva a právnej pomoci, ak sa vykonáva sústavne a za odmenu. **Advokátske povolanie je slobodné povolanie, ktoré možno vykonávať len podľa zákona o advokácii (zák. č. 586/2003 Z. z.).**

Advokát môže vykonávať advokáciu samostatne, v združení spolu s inými advokátmi, ako spoločník verejnej obchodnej spoločnosti, ako komplementár komanditnej spoločnosti alebo ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným.

• **Notári**

Živnosťou nie je činnosť notárov. V súvislosti s výkonom notárskej činnosti môže notár fyzickým osobám a právnickým osobám poskytovať právne rady, spisovať iné listiny, vykonávať správu majetku a zastupovať ich v súvislosti so správou ich majetku, ak zákon neustanovuje inak, poskytnúť zastupovanie v katastrálnom konaní. Výkon notárskej činnosti **je nezlučiteľný so štátnozamestnaneckým pomerom, s pracovným pome-**

rom alebo s obdobným pracovným vzťahom, podnikaním, členstvom v štatutárnom orgáne alebo v kontrolnom orgáne právnickej osoby vykonávajúcej podnikateľskú činnosť a s inou zárobkovou činnosťou.

- **Patentoví zástupcovia**

Živnosťou nie je činnosť patentových zástupcov. Činnosťou patentového zástupcu je zastupovanie fyzických osôb a právnických osôb pred Úradom priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky a pred inými orgánmi štátnej správy v konaniach týkajúcich sa priemyselného vlastníctva.

Patentový zástupca pri výkone svojej činnosti ďalej poskytuje odborné rady v oblasti priemyselných práv, spisuje listiny pre potreby právnych úkonov v oblasti priemyselných práv a poskytuje ďalšie formy odborného poradenstva a odbornej pomoci v oblasti priemyselného vlastníctva. Patentový zástupca môže vykonávať činnosť patentového zástupcu samostatne, v združení spolu s inými patentovými zástupcami alebo v spoločnosti patentových zástupcov.

- **Súdni exekútori**

Živnosťou nie je činnosť súdnych exekútorov. **Exekútor je štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu exekučných titulov.**

Činnosť exekútora je nezlučiteľná s pracovným pomerom alebo s obdobným pracovným vzťahom, podnikaním, členstvom v štatutárnom orgáne obchodnej spoločnosti alebo družstva alebo členstvom v dozornom orgáne obchodnej spoločnosti alebo družstva alebo s vykonávaním inej zárobkovej činnosti s výnimkou vedeckej, pedagogickej, literárnej, umeleckej, publicistickej a športovej činnosti. V súvislosti s výkonom exekučnej činnosti má exekútor postavenie verejného činiteľa. Vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci.

- **Znalci a tlmočníci**

Živnosťou nie je činnosť advokátov. Znalec, tlmočník alebo prekladateľ je fyzická osoba alebo právnická osoba splnomocnená štátom na vykonávanie činnosti. **Výkon činnosti nie je podnikanie.**

- **Overovateľ – audítor, daňový poradca**

Ich činnosť nie je živnosťou. Štatutárny audítor je fyzická osoba, ktorá je zapísaná v zozname

štatutárnych audítorov, ktorý vedie úrad, a má oprávnenie na vykonávanie štatutárneho auditu.

! DÔLEŽITÉ

Na základe pripomienky Slovenskej komory daňových poradcov sa novelou zákona č. 390/2019 Z. z., ktorá nadobudla účinnosť 1. 10. 2020, sa v ods. 1 písm. d) piatom bode nad slovo „poradcov“ vložil odkaz 8a, ktorý odkazuje na zákon Slovenskej národnej rady č. 78/1992 Zb. o daňových poradcovch a Slovenskej komore daňových poradcov v znení neskorších predpisov. V aplikácii praxi dochádzalo k častému zamieňaniu poskytovania rôznych poradenských služieb s daňovým poradenstvom, ktoré nie je živnosťou, je regulované a vyžaduje zvýšené nároky na vzdelanie a prax poradcu.

- **Finančné sprostredkovanie**

Živnosťou nie je ani činnosť burzových dohodcov, samostatných finančných agentov a finančných poradcov a iných fyzických osôb oprávnených vykonávať finančné sprostredkovanie a finančné poradenstvo.

! DÔLEŽITÉ

Rovnako ako v predchádzajúcom bode sa na základe pripomienky Slovenskej komory daňových poradcov novelou zákona č. 390/2019 Z. z. od 1. 10. 2020 nad slovom „predpisu“ odkaz 8a nahradil odkazom 8b, ktorý odkazuje na zákon č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Rovnakým dôvodom uvedenej zmeny bolo časté zamieňanie poskytovania rôznych poradenských služieb s daňovým poradenstvom, ktoré nie je živnosťou, je regulované a vyžaduje zvýšené nároky na vzdelanie a prax poradcu.

- **Sprostredkovateľ a rozhodca kolektívnych sporov**

Na riešenie kolektívneho sporu sa môžu zmluvné strany dohodnúť na osobe sprostredkovateľa. Konanie pred sprostredkovateľom sa začína dňom prijatia žiadosti o riešenie sporu sprostredkovateľom.

Ak sa zmluvné strany na osobe sprostredkovateľa nedohodnú, určí ho na žiadosť ktorejkoľvek zo zmluvných strán ministerstvo zo zoznamu sprostredkovateľov vedeného na ministerstve. Doručením rozhodnutia o určení sprostredkovateľa sa konanie pred sprostredkovateľom začalo.

V spore o uzavretie kolektívnej zmluvy sa môže žiadosť podať najskôr po uplynutí 60 dní od predloženia písomného návrhu na uzavretie tejto zmluvy. Rozhodcom nesmie byť osoba, ktorá bola v tom istom spore sprostredkovateľom. **Ich činnosť nie je živnosťou.**

• **Mediátor**

Živnosťou nie je ani činnosť mediátora. Mediátorom môže byť každá fyzická osoba zapísaná v registri mediátorov, na ktorej sa osoby zúčastnené na mediácii dohodnú a ktorá s osobami zúčastnenými na mediácii uzavrie dohodu o začatí mediácie. Výkon činnosti mediátora je podnikaním.

• **Autorizovaný architekt, autorizovaný krajinný architekt a autorizovaný stavebný inžinier**

Ich činnosť nie je živnosťou. Architekt je oprávnený na vykonávanie prípravnej predprojektovej činnosti, najmä na vypracúvanie stavebných zámerov verejných prác, investičných zámerov, architektonických a urbanistických štúdií, územnoplánovacích prieskumov a rozborov, vykonávanie komplexnej projektovej činnosti, najmä na vypracúvanie architektonických návrhov a dokumentácie umiestňovania stavieb a ich zmien, projektovej dokumentácie stavieb a ich zmien vrátane ich interiérov a exteriérov, ako aj rekonštrukcií a modernizácií budov a obnovy stavebných pamiatok, spracovanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie, vykonávanie projektového manažmentu, najmä na riadenie projektu a koordináciu častkových projektov vypracovaných inžiniermi, krajinármi a inými špecialistami, na výkon odborného autorského dohľadu nad uskutočňovaním stavieb podľa schválenej projektovej dokumentácie a na vykonávanie stavebného dozoru, grafické spracovanie a modelovanie architektonického diela vrátane vypracovania špecifikácií a technickej dokumentácie, poskytovanie súvisiacich technických služieb, najmä na poskytovanie architektonického poradenstva investorom a vlastníkom nehnuteľností, na zastupovanie investora pri prí-

prave a uskutočňovaní stavieb, vyhotovovanie odborných posudkov, odhadov a dobrozdaní.

Krajinný architekt je oprávnený na vykonávanie predprojektovej činnosti, najmä na spracúvanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacích prieskumov a rozborov, na spracúvanie podkladov, prieskumov a rozborov na architektonické štúdie a urbanistické štúdie a na spracúvanie krajinoekologických plánov, spoluprácu na tvorbe územnoplánovacej dokumentácie v rámci tvorby krajiny a sídelnej zelene v obci, vykonávanie komplexnej projektovej činnosti, najmä na vypracúvanie návrhov a projektovej dokumentácie diel záhradnej a krajinnej architektúry a projektovej dokumentácie obnovy a úpravy pamiatok záhradného umenia v pamiatkovej zóne a v jej ochrannom pásme a na navrhovanie rekonštrukcie historických parkov, záhrad, špeciálnych plôch zelene a verejných priestorov, navrhovanie začlenenia stavieb do prostredia s cieľom minimalizovať negatívne dopady stavieb na urbánne prostredie a navrhovanie tvorby obrazu sídla a krajiny, výkon odborného autorského dohľadu nad uskutočňovaním diel záhradnej a krajinnej architektúry podľa dokumentácie územného rozhodnutia a podľa schválenej projektovej dokumentácie, poskytovanie súvisiacich služieb, najmä na poskytovanie odborného poradenstva investorom a vlastníkom pozemkov, na zastupovanie investora pri príprave a uskutočňovaní diel záhradnej a krajinnej architektúry, grafické spracúvanie a modelovanie diel krajinnej a záhradnej architektúry vrátane vypracovania špecifikácií a technickej dokumentácie, vyhotovovanie odborných posudkov, odhadov a dobrozdaní týkajúcich sa diel záhradnej a krajinnej architektúry.

Inžinier môže byť autorizovaný na vykonávanie komplexných architektonických a inžinierskych služieb a súvisiaceho technického poradenstva.

• **Autorizovaní geodeti a kartografi**

Činnosť týchto osôb nie je živnosťou. Taktiež nie je živnosťou ani činnosť reštaurátorov kultúrnych pamiatok a zbierkových predmetov, ktoré sú dielami výtvarného umenia.

• **Auditor bezpečnosti pozemných komunikácií**

Jeho činnosť nie je živnosťou. Auditor bezpečnosti pozemnej komunikácie je fyzická osoba zapísaná v zozname audítorov bezpečnosti po-

zemných komunikácií oprávnená na vykonávanie činnosti. Výkon činností nie je podnikaním.

Bezpečnostný audítor je oprávnený vykonať posudzovanie vplyvu na bezpečnosť, bezpečnostný audit a inšpekciu. Bezpečnostný audítor je oprávnený vykonávať činnosti pre pozemné komunikácie, ktoré sú súčasťou transeurópskej cestnej siete a pre ostatné pozemné komunikácie.

- **Sociálni pracovníci**

Sociálny pracovník vykonáva sociálnu prácu v pracovnoprávnom vzťahu alebo v obdobnom pracovnom vzťahu, výkonom samostatnej praxe sociálneho pracovníka. Asistent sociálnej práce vykonáva sociálnu prácu v pracovnoprávnom vzťahu alebo v obdobnom pracovnom vzťahu.

Uvedené znenie bolo do zákona doplnené od 1. 10. 2015 po zavedení nového zákona č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny. Došlo k doplneniu živnostenského zákona, ktoré spočíva v rozšírení činností, ktoré nie sú živnosťou.

- **Činnosť športovca a športového odborníka**
Uvedená činnosť bola do znenia živnostenského zákona doplnená po zavedení nového zákona č. 440/2015 Z. z. o športe. Zákon ustanovuje, že činnosť športovca a športového odborníka podľa osobitného predpisu nie je živnosťou a upresňuje sa nadväzujúce legislatívne opatrenia.

Športovec vykonáva šport ako profesionálny športovec, amatérsky športovec alebo ako neorganizovaný športovec. Profesionálny športovec a amatérsky športovec vykonáva šport v športovej organizácii, za ktorú je registrovaný v zdrojovej evidencii. Profesionálny športovec vykonáva šport na základe zmluvy o profesionálnom vykonávaní športu, ak výkon jeho činnosti spĺňa znaky závislej práce, na základe pracovnoprávneho vzťahu alebo obdobného pracovného vzťahu v rezortnom športovom stredisku alebo ako samostatne zárobkovo činná osoba.

Športový odborník vykonáva činnosť športového odborníka ako podnikanie, na základe pracovnoprávneho vzťahu alebo obdobného pracovného vzťahu, ako dobrovoľník alebo bez zmluvy.

- **Prevádzkovanie vzdelávacích zariadení na prípravu a overenie odbornej spôsobilosti športových odborníkov**

Tiež nie je živnosťou. Uvedená činnosť bola do znenia živnostenského zákona doplnená po zavedení nového zákona č. 440/2015 Z. z. o športe.

- **Overovanie určených meradiel alebo úradné meranie**

! DÔLEŽITÉ

S účinnosťou od 1. 7. 2018 sa novelou zákona č. 157/2018 Z. z. do odseku 1 doplnilo písmenom g), ktorým sa upravila výnimka pre fyzickú osobu – podnikateľa a právnickú osobu na výkon overovania určených meradiel a úradného merania.

Zákonom sú ďalej v odseku 2 upravené a vymenované činnosti, ktoré sa v medziach zákona nepovažujú za živnosť, pričom platí, že môžu byť podnikaním podľa Obchodného zákonníka. Na výkon týchto činností sa vyžaduje určitý druh povolenia alebo oprávnenia, nie však oprávnenie živnostenské.

Za živnosť zákon nepovažuje:

- **Činnosť bánk a pobočiek zahraničných bánk**

Banka je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky založená ako akciová spoločnosť, ktorá je úverovou inštitúciou a ktorá má bankové povolenie. Iná právna forma banky sa zakazuje. Bankové povolenie je povolenie vydané na vykonávanie bankových činností v rozsahu a za podmienok uložených týmto povolením alebo ustanovených zákonom o bankách a osobitnými predpismi.

Činnosť bánk a pobočiek zahraničných bánk podlieha dohľadu vykonávanému Národnou bankou Slovenska (NBS). O udelení bankového povolenia rozhoduje Národná banka Slovenska.

O udelení bankového povolenia pre banku a o udelení bankového povolenia na vykonávanie hypotekárnych obchodov rozhoduje Národná banka Slovenska po prerokovaní s Ministerstvom financií Slovenskej republiky.

Žiadosť o udelenie bankového povolenia sa predkladá Národnej banke Slovenska. Na udelenie bankového povolenia musia byť splnené podmienky podľa § 7 zákona o bankách.

• Činnosť inštitúcií elektronických peňazí

Inštitúcia elektronických peňazí je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky, ktorá je na základe udeleného povolenia na vydávanie elektronických peňazí oprávnená vydávať elektronické peniaze, spravovať elektronické peniaze a vykonávať platobné operácie súvisiace s vydávaním elektronických peňazí bez obmedzenia rozsahu vydávaných elektronických peňazí alebo v obmedzenom rozsahu podľa § 87 zákona o platobných službách (zák. č. 492/2009 Z. z.). **Inštitúcia elektronických peňazí môže vykonávať aj ďalšie činnosti:**

- poskytovať platobné služby, ktoré má uvedené v povolení na vydávanie elektronických peňazí,
- poskytovať úvery používateľom platobných služieb súvisiace s platobnými službami, ak má túto činnosť uvedenú v povolení na vydávanie elektronických peňazí,
- poskytovať prevádzkové služby a s nimi úzko súvisiace pomocné služby, ktoré bezprostredne súvisia s vydávaním elektronických peňazí alebo poskytovaním platobných služieb,
- prevádzkovať platobný systém, ak má na túto činnosť udelené povolenie,
- vykonávať iné obchodné činnosti ako vydávanie elektronických peňazí.

Inštitúcia elektronických peňazí nesmie prijímať vklady. Inštitúcia elektronických peňazí je povinná plniť povinnosti, a to najneskôr do piatich pracovných dní od vydania elektronických peňazí.

Inštitúcia elektronických peňazí je povinná pri nakladaní s týmito finančnými prostriedkami postupovať tak, aby sa zabezpečila jej likvidita a minimalizácia trhových rizík vyplývajúcich z nakladania s týmito finančnými prostriedkami. Inštitúcia elektronických peňazí nemôže vydávať elektronické peniaze prostredníctvom iných osôb. Inštitúcia elektronických peňazí môže v inom členskom štáte poskytovať platobné služby prostredníctvom agentov platobných služieb na základe písomnej zmluvy. Inštitúcia elektronických peňazí môže vykonávať činnosť aj v inom členskom štáte prostredníctvom svojej pobočky alebo bez založenia pobočky. Inštitúcia elektronických peňazí môže ponúkať alebo spätne vymieňať elektronické peniaze prostredníctvom iných osôb konajúcich v jej mene na základe písomnej zmluvy. Inštitúcia elektronických peňazí je povinná písomne formou vyhlásenia informovať Národnú banku Slovenska o všetkých dôležitých skutočnostiach.

• Činnosť platobných inštitúcií

Platobná inštitúcia je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky, ktorá je na základe udeleného povolenia na poskytovanie platobných služieb **oprávnená poskytovať platobné služby bez obmedzenia rozsahu poskytovania platobných služieb** podľa § 2 ods. 1 zákona o platobných službách alebo v rozsahu obmedzenom výlučne na vykonávanie platobných operácií, pri ktorých sa súhlas platiteľa s vykonaním platobnej operácie udeľuje prostredníctvom akéhokoľvek telekomunikačného zariadenia, digitálneho zariadenia alebo zariadenia informačných technológií a platba sa vykoná prevádzkovateľovi telekomunikácií, prevádzkovateľovi systému informačných technológií alebo siete, ktorý koná iba ako sprostredkovateľ medzi používateľom platobných služieb a dodávateľom tovaru a služieb, za podmienok podľa § 79a zákona o platobných službách.

• Činnosť iných poskytovateľov platobných služieb

Poskytovateľom platobných služieb je banka, zahraničná banka alebo pobočka zahraničnej banky, ktorá má v bankovom povolení uvedené aj poskytovanie platobných služieb a zúčtovanie, inštitúcia elektronických peňazí, zahraničná inštitúcia elektronických peňazí alebo pobočka zahraničnej inštitúcie elektronických peňazí, poštový podnik, ak je podľa osobitného zákona oprávnený poskytovať platobné služby, platobná inštitúcia podľa § 63, zahraničná platobná inštitúcia alebo pobočka zahraničnej platobnej inštitúcie, Národná banka Slovenska alebo Európska centrálna banka, ak nekonajú ako menový orgán alebo ak nejde o činnosti, ktoré sa týkajú zabezpečovania verejných potrieb, a ak poskytujú platobné služby, Štátna pokladnica, Exportno-importná banka Slovenskej republiky, miestne orgány štátnej správy, obce a vyššie územné celky, ak sú podľa osobitného zákona oprávnené poskytovať platobné služby a ak nejde o činnosti, ktoré sa týkajú zabezpečovania verejných potrieb.

• Činnosť prevádzkovateľov platobných systémov

Platobným systémom sa rozumie systém, ktorý zabezpečuje vykonávanie príkazov na základe zmluvy uzatvorenej medzi účastníkmi platobného systému a spoločných pravidiel ustanovených týmto zákonom a podľa spoločných

pravidiel a postupov vydaných prevádzkovateľom platobného systému pre prevádzkovanie platobného systému.

Platobný systém kontroluje formálnu správnosť a úplnosť odovzdávaných dát pri prevodoch. Platobným systémom prevádzkovaným podľa zákona o platobných službách sa rozumie platobný systém prevádzkovaný Národnou bankou Slovenska, platobný systém prevádzkovaný na základe povolenia na prevádzkovanie platobného systému poskytovateľom platobných služieb, ktorý je zároveň agentom pre vyrovnanie v tomto platobnom systéme, platobný systém prevádzkovaný na základe povolenia na prevádzkovanie platobného systému právnickou osobou, pričom takýto platobný systém nemá agenta pre vyrovnanie, platobný systém bez povolenia na prevádzkovanie platobného systému.

Účastníkmi platobného systému môžu v súlade s pravidlami tohto platobného systému byť Národná banka Slovenska, banka a pobočka zahraničnej banky, centrálna banka iného štátu, Európska centrálna banka, centrálny depozitár cenných papierov alebo iná inštitúcia zriadená podľa osobitného predpisu, ak je v rámci svojej zákonnej ustanovenej činnosti oprávnená zabezpečovať prevody finančných prostriedkov, platobný systém prevádzkovaný podľa právneho poriadku iného členského štátu na základe prístupových pravidiel určených v pravidlách platobného systému, platobná inštitúcia a inštitúcia elektronických peňazí na základe prístupových pravidiel určených v pravidlách platobného systému, zahraničná osoba, ktorej činnosť zodpovedá činnosti osôb. **Účastníci platobného systému sú povinní** poskytnúť prevádzkovateľovi platobného systému štatutárnym orgánom schválený aktuálny zoznam osôb, ktoré za účastníka platobného systému zodpovedajú za úplnosť a správnosť odovzdávaných príkazov, a aktuálny zoznam osôb oprávnených za účastníka platobného systému disponovať s vyrovnacím účtom, ak ho prevádzkovateľ vedie, ako aj podpisové vzory alebo elektronické podpisy týchto oprávnených osôb. Prevádzkovateľ platobného systému je povinný poskytnúť účastníkom platobného systému štatutárnym orgánom schválený aktuálny zoznam osôb, ktoré za prevádzkovateľa platobného systému zodpovedajú za spracovanie príkazov prijatých od účastníkov platobného systému, ako aj podpisové vzory alebo elektronické podpisy týchto oprávnených osôb.

Prevádzkovateľom platobného systému je právnická osoba. Účastníkom tohto platobného systému je poskytovateľ platobných služieb.

Platobný systém je platobný systém, ktorého účastníkmi sú výhradne poskytovatelia platobných služieb patriaci do skupiny s úzkymi väzbami alebo v ktorom poskytovateľ platobných služieb ako jedna osoba alebo skupina koná alebo môže konať ako poskytovateľ platobných služieb platiteľa, ako aj príjemcu, pričom je výlučne zodpovedný za riadenie tohto systému a udeľuje súhlas iným poskytovateľom platobných služieb na účasť v tomto platobnom systéme; títo poskytovatelia platobných služieb nemajú právo určovať medzi sebou poplatky, ktoré sa týkajú tohto systému, ale môžu určiť svoje vlastné ceny vo vzťahu k platiteľom a príjemcom. **Platobný systém sa riadi vnútornými pravidlami skupiny s úzkymi väzbami a vnútornými pravidlami osoby alebo skupiny.**

Národná banka Slovenska vedie zoznam platobných systémov vrátane zoznamu prevádzkovateľov a účastníkov týchto platobných systémov, platobných systémov vrátane zoznamu prevádzkovateľov a účastníkov týchto platobných systémov, platobných systémov vrátane zoznamu majiteľov, ktorí môžu plniť funkciu prevádzkovateľa systému.

Prevádzkovateľ platobného systému bez zbytočného odkladu oznámi Národnej banke Slovenska každú zmenu obchodného mena alebo názvu, sídla alebo miesta podnikania ktoréhokoľvek účastníka platobného systému, ako aj zníženie počtu účastníkov platobného systému, každú zmenu pravidiel platobného systému v listinnej podobe alebo v elektronickej forme v štátnom jazyku v lehote jedného mesiaca pred nadobudnutím účinnosti tejto zmeny. **Prevádzkovateľ platobného systému bez zbytočného odkladu** oznámi Národnej banke Slovenska názov tohto platobného systému a obchodné meno majiteľa alebo prevádzkovateľa tohto platobného systému.

Účastníci platobného systému sú povinní poskytovať informácie o platobnom systéme, ktorého sú účastníkmi, a o pravidlách tohto platobného systému na písomnú žiadosť osoby, ktorá má právny záujem na poskytnutí takýchto informácií.

Prevádzkovateľ platobného systému je povinný bez zbytočného odkladu oznámiť Národnej banke Slovenska vytvorenie prepojeného systému.

• Činnosť poisťovní

Poisťovňa je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky, ktorá vykonáva poisťovaciu činnosť na základe povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti udeleného Národnou bankou Slovenska v konaní podľa zákona o dohľade nad finančným trhom.

Poisťovacou činnosťou je podnikateľská činnosť, ktorou je preberanie poisťných rizík od osôb ohrozených rovnakým alebo podobným rizikom, vytváranie a organizovanie poisťného kmeňa, vytváranie technických rezerv na všetky záväzky voči oprávneným osobám z poisťných zmlúv a plnenie týchto záväzkov za odplatu, ktorá sa určí s použitím poisťnej matematiky a štatistiky.

Povolením na vykonávanie poisťovacej činnosti sa za podmienok ustanovených týmto zákonom povoľuje vznik poisťovne alebo zriadenie pobočky zahraničnej poisťovne a vykonávanie poisťovacej činnosti tejto poisťovne alebo pobočky zahraničnej poisťovne v rozsahu vymedzenom v tomto povolení. O udelení povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti rozhoduje Národná banka Slovenska. Žiadosť o udelenie povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti predkladá zakladateľ poisťovne Národnej banke Slovenska a musia byť splnené podmienky podľa zákona o poisťovníctve.

• Činnosť dôchodkových správčovských spoločností

Dôchodková správčovská spoločnosť je akciová spoločnosť so sídlom na území Slovenskej republiky, ktorej predmetom činnosti je vytváranie a správa dôchodkových fondov na vykonávanie starobného dôchodkového sporenia podľa tohto zákona, a to na základe povolenia na vznik a činnosť dôchodkovej správčovskej spoločnosti udeleného Národnou bankou Slovenska podľa zákona o starobnom dôchodkovom sporení. Správou dôchodkových fondov sa rozumie riadenie investícií, ktorým sa na účely tohto zákona rozumie zhodnocovanie majetku v dôchodkovom fonde na základe rozhodovania dôchodkovej správčovskej spoločnosti, administrácia, propagácia a reklama dôchodkových fondov a výber dobrovoľných príspevkov. **Žiadosť o udelenie povolenia na vznik a činnosť dôchodkovej správčovskej spoločnosti podáva** Národnej banke Slovenska zakladateľ dôchodkovej správčovskej spoločnosti

a musí preukázať splnenie stanovených podmienok.

• Činnosť doplnkových dôchodkových spoločností

Doplnková dôchodková spoločnosť je akciová spoločnosť so sídlom na území Slovenskej republiky, ktorej predmetom činnosti je vytváranie a správa doplnkových dôchodkových fondov na účel vykonávania doplnkového dôchodkového sporenia, a to na základe povolenia na vznik a činnosť doplnkovej dôchodkovej spoločnosti udeleného Národnou bankou Slovenska. Na vydanie povolenia musia byť splnené podmienky podľa zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení.

• Činnosť búrz, organizátorov verejných trhov, obchodníkov s cennými papiermi a zriaďovanie a správa kolektívnych majetkových účastí

Cenný papier je peniazmi hodnotiteľný zápis v zákonom ustanovenej podobe a forme, s ktorým sú spojené práva podľa zákona o cenných papieroch a práva podľa osobitných zákonov, najmä oprávnenie požadovať určité majetkové plnenie alebo vykonávať určité práva voči zákonom určeným osobám. Sústavu cenných papierov tvoria tieto druhy cenných papierov – akcie, dočasné listy, podielové listy, dlhopisy, vkladové listy, pokladničné poukážky, vkladné knižky, kupóny, zmenky, šeky, cestovné šeky, náložné listy, skladištné listy, skladiskové záložné listy, tovarové záložné listy, družstevné podielnické listy, investičné certifikáty, iný druh cenného papiera, ktorý za cenný papier vyhlási osobitný zákon.

Burza je akciová spoločnosť so sídlom na území Slovenskej republiky, ktorá organizuje regulovaný trh vrátane podmieneného obchodovania pred vydaním cenného papiera a zabezpečuje s tým súvisiace činnosti a ktorá má na výkon tejto činnosti povolenie na vznik a činnosť burzy udelené podľa tohto zákona. **Burza je právnickou osobou a zapisuje sa do obchodného registra. Na vznik a činnosť burzy je potrebné povolenie.** O udelení povolenia rozhoduje Národná banka Slovenska na základe písomnej žiadosti zakladateľov burzy. Na udelenie povolenia musí byť preukázané splnenie podmienok.

Kolektívnym investovaním je podnikanie, ktorého predmetom je zhromažďovanie peňažných prostriedkov od investorov, s cieľom investovať v súlade s určenou investičnou politikou v prospech osôb, ktorých peňažné prostriedky

boli zhromaždené. **Ak sa peňažné prostriedky zhromažďujú od verejnosti, možno kolektívne investovanie vykonávať len na základe princípu rozloženia rizika.**

Kolektívne investovanie možno vykonávať len vytváraním tuzemských subjektov kolektívneho investovania alebo zhromažďovaním peňažných prostriedkov prostredníctvom ponuky cenných papierov alebo majetkových účastí v zahraničných subjektoch kolektívneho investovania.

- **Činnosť ratingových agentúr**

Nie je živnosťou v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1060/2009 zo 16. septembra 2009 o ratingových agentúrach.

Ratingové agentúry zohrávajú dôležitú úlohu na globálnych trhoch s cennými papiermi a bankových trhoch. Je preto nevyhnutné, aby dôsledne poskytovali nezávislé, objektívne ratingy čo najvyššej kvality. **Ratingové agentúry vydávajú stanoviská**, týkajúce sa schopnosti konkrétneho emitenta alebo finančného nástroja splácať úver. Inými slovami, posudzujú pravdepodobnosť, s akou emitent nebude schopný plniť svoje finančné záväzky všeobecne (rating emitenta) alebo svoje záväzky z konkrétneho dlhu alebo pevne úročeného cenného papiera (rating nástroja). Tieto stanoviská alebo ratingy sa zakladajú na informáciách vyplývajúcich z toku výnosov a súvahy (najmä so zreteľom na dlh) hodnoteného subjektu. Takisto sa zohľadňuje, ako plnil svoje finančné záväzky v minulosti.

- **Činnosť osôb poskytujúcich spotrebiteľské úvery**

Ide o činnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Hovoríme o osobe veriteľa. Zoznam veriteľov vedie Národná banka v registri veriteľov po splnení podmienok.

- **Činnosť iných právnických osôb oprávnených poskytovať finančné sprostredkovanie a finančné poradenstvo**

upravená zákonom o finančnom sprostredkovaní alebo finančnom poradenstve nie je živnosťou.

Finančným sprostredkovaním je predkladanie ponúk na uzavretie zmluvy o poskytnutí finančnej služby, uzavieranie zmluvy o poskytnutí

finančnej služby a vykonávanie ďalších činností smerujúcich k uzavretiu alebo k zmene zmluvy o poskytnutí finančnej služby, poskytovanie odbornej pomoci, informácií a odporúčaní klientovi na účely uzavretia, zmeny alebo ukončenia zmluvy o poskytnutí finančnej služby, spolupráca pri správe zmluvy o poskytnutí finančnej služby, ak charakter finančnej služby takú spoluprácu umožňuje, spolupráca pri vybavovaní nárokov a plnení plynúcich klientovi zo zmluvy o poskytnutí finančnej služby, najmä v súvislosti s udalosťami rozhodujúcimi pre vznik takýchto nárokov, ak charakter finančnej služby takúto spoluprácu umožňuje.

Finančným sprostredkovaním v sektore kapitálového trhu okrem týchto činností je poskytovanie investičnej služby prijímanie a postupovanie pokynov klienta týkajúcich sa prevoditeľných cenných papierov a podielových listov podielových fondov a cenných papierov zahraničných subjektov kolektívneho investovania a ich propagácia, poskytovanie investičnej služby investičného poradenstva vo vzťahu k prevoditeľným cenným papierom a podielovým listom podielových fondov a k cenným papierom vydaným zahraničnými subjektmi kolektívneho investovania.

Finančným sprostredkovaním v sektore poisťovania alebo zaistenia je aj zisťovanie, hodnotenie a spracovávanie analýz poistného rizika v súvislosti s ponúkanými poistnými produktmi. Finančné sprostredkovaním je podnikaním.

Finančným poradenstvom je poskytovanie odbornej pomoci, informácií, stanovísk, odporúčaní a osobných finančných plánov klientovi v súvislosti s jednou finančnou službou alebo viacerými finančnými službami vychádzajúce z nestrannej analýzy dostatočného počtu dostupných finančných služieb vrátane následného uzavierania alebo zmeny zmluvy o poskytnutí finančnej služby na žiadosť klienta, v jeho mene a na jeho účet.

Finančným poradenstvom v sektore kapitálového trhu je aj poskytovanie investičnej služby investičného poradenstva vo vzťahu k prevoditeľným cenným papierom a podielovým listom podielových fondov a k cenným papierom vydaným zahraničnými subjektmi kolektívneho investovania.

Finančným poradenstvom v sektore poisťovania alebo zaistenia je aj zisťovanie, hodnotenie